

Melléklet

**A TISZA-TÓ (KISKÖREI-TÁROZÓ) NEM VÍZGAZDÁLKODÁSI CÉLÚ
HASZNÁLATÁNAK, HASZNOSÍTÁSÁNAK FELTÉTELRENDSZERE**

*(A KÖTIVIZIG által, a Tisza-tó vízhasználatára
készült szabályzat, helyi, módosított változata)*

A TISZA-TÓ (KISKÖREI-TÁROZÓ) NEM VÍZGAZDÁLKODÁSI CÉLÚ HASZNÁLATÁNAK, HASZNOSÍTÁSÁNAK FELTÉTELRENDSZERE

I Hatálya

1.1. Területi (Teületkezelői lehatárolás)

1.1.1. A duzzasztás, vízkormányzás, a tározó-tó kezelése a Közép-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság (KÖTIVIZIG, Szolnok) feladata, a kezelésében lévő területek:

Tisza folyó: A Tisza folyó 402,50 fkm. és a 440,000 fkm közötti szakasza, amely magában foglalja a főmedret és az ott található valamennyi vízilétesítményt valamint a jobb part 437,200 fkm-től a 440,000 fkm-ig a 10 m-es parti sávval. Tározó-tó: A jobb parti hullámtér 403,200 fkm-től a 437,200 fkm-ig (Buláti csatornáig), az ÉVIZIG kezelésű (0+000-18+600 tkm. közötti) árvédelmi fővédvonal vízoldali töltéslábától számított 20 m-es védősáv kivételével. A bal parti hullámtér 403,200 fkm-től a 440,700 fkm-ig, a TIVIZIG kezelésű (0+0008+000 tkm közötti) árvízvédelmi fővédvonal vízoldali töltéslábától számított 20 m-es védősáv és a Tisza folyó bal part 440,000-440,700 fkm között 10 m-es partisávjának kivételével.

Árvízvédelmi fővédvonal és szivárgócsatorna rendszer, a tározó védelmi rendszere
A Tisza-tó védelmi rendszere olyan természetes és mesterséges létesítmények összessége, amelyek biztosítják a megemelt vízszintű víztározást, az árvizek károkozás nélküli levezetését, a belvízmentesítési és a vízszolgáltatási feladatok szakszerű megoldását. (lásd "Fogalommeghatározások vonatkozó pontjait.)

Közép-Tisza vidéki Vízügyi Igazgatóság kezelésében lévő szakaszok:

Jobb parti árvízvédelmi fővédvonal a 133+577 tkm-től (duzzasztómű tengelye,) a 150+500 tkm-ig (Laskó torkolat).

A bal parti 'árvízvédelmi fővédvonal a 141+450 tkm-től (hullámtéri duzzasztómű) a 172+348 tkm-ig (33.sz. fk. út) beleértve a véderdő (védősáv) és a szivárgó csatorna területét, valamint annak védősávját is.

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság-(ÉVIZIG, Miskolc) kezelésében lévő szakaszok:

A Tisza folyó jobb parti árvízvédelmi fővédvonal a KÖTIVIZIG 150+500 tkm-hez csatlakozó 0+000-18+600 tkm. közötti szakasza és annak 20 m-es vízoldali előtere, valamint a mentett oldali terület a szivárgó csatorna biztonsági sávjával bezárólag (a kisajátítási határig). A Tisza folyó 437,200-440,000 fkm közötti szakaszon a jobb parti teljes hullámtéri terület a 10 m-es partisáv kivételével.

A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság (TIVIZIG, Debrecen) kezelésében lévő szakaszok:

A Tisza folyó bal parti árvízvédelmi fővédvonal (KÖTIVIZIG 172,348 tkm-hez csatlakozó) 0+000-8+000 tkm közötti szakasza, annak 20 m-es vízoldali előtere, valamint a mentett oldali véderdő (védősáv) a szivárgó csatorna és védősávja a kisajátítási határig.

Korlátozás alá eső területek:

Tiszavalki-, Poroszlói-medencék (természetvédelmi terület)

Közúti és vasúti hidak alatti medret és hullámteret érintő részek.

A VIZIG -ek a kezelésükben lévő területeken egyaránt gyakorolják a tulajdonosi (kezelői, hasznosítói) és vízügyi hatósági jogokat, feladatokat is.

Nem vízügyi kezelésű területek:

A Poroszlói medencében a P-6 jelű szigeten a Szalai-kft. és a MÁV kezelésében lévő területek.

A 33.számú fkl. út, illetve MÁV vasútvonal Poroszló-Tiszafüred közötti szakasza.

A Valki-medencében az Aponyháti körtöltéssel határolt terület, amely a BMB Kft. tulajdonában van, a Tisza vízparti sávja nélkül.

A Tiszafüredi medencében az F9-es félsziget Dr. Kékessy D. és társa tulajdona a vízparti sáv nélkül.

3. A SZABÁLYOZÁS TERÜLETI RÉSZLETEZÉSE

A Tisza-tó területét a 2048/1993. (X1.18.) sz. Kormányhatározat öblözetekre bontva osztotta fel, és határozta meg azok társadalmi, közösségi hasznosításának prioritásait. (Lásd. RSZ 1 és 2.sz. mellékleteket.)

Az RSZ.1.sz. rajzmelléklet M=1:20000 léptékben, ezen öblözetek -és medencék részegységeinek lehatárolását és megnevezését a 2.sz. melléklet pedig felsorolásukat tartalmazza.

4. FOGALOM MEGHATÁROZÁSOK

4.1. Általános fogalmak.

1. Főmű A Tisza folyó 403,2 fkm-ben megépült duzzasztómű valamennyi üzemi és kiszolgáló létesítményével. Főbb részei: Duzzasztómű, erőmű, hajó- és halzsilip, hullámtéri duzzasztó, központi épület, üzemi terület, kiszolgáló műhelyek és raktárak, üzemi lekötőhely, park és üzemi kikötő. Fokozottan balesetveszélyes! Védőtávolság: 200 m.

2. Nagy műtárgy: A Kiskörei-tározóból kiágazó főcsatornák vízkivételi műtárgyai, a Jászsági-zsilip, a Nagykunsági-zsilip, valamint a Tiszaörvényi-vízkivételi mű. Fokozottan balesetveszélyes helyek!
Védőtávolságuk: 50-150 m-ig terjed.

3. Tározótér: A duzzasztómű és a 440 fkm közötti hullámtéri terület, valamennyi természetes és mesterséges létesítményével, valamint a folyó főmedre.

4. Hullámtér: A folyó partéle és az árvízvédelmi (tározó) töltés közötti terület. 5. Főmeder:

A Tisza folyó 403,2-440,0 fkm közötti mederszakasza.

6. Öböl, medence: A Kiskörei-tározó azon hullámtéri részei, melyek az árvízvédelmi fővédvonal és a főmeder között helyezkednek el. Jelenleg öt ilyen jellegű térséget tartanak nyilván, az Abádszalóki-öböl (Derzsi-szűkületig), Sarudi-medence (Kozmafokig), Poroszlói-medence (33.sz. fkl. útig), Valki- és a Tiszafüredi-örvényi térség). 7. Természetes vízfolyás:

A tározótéren belüli természetes medervonulatok, melyek a vízáramlásban jelentős szerepet játszanak. Három jelentősebb vízfolyást-tartanak nyilván, a Kis-Tiszát, az Egerpatakot, valamint a Nyárád-eret.

8. Holt-ág, morotva: A tározótéren belüli folyómeder lefűződéses, természetes mélyvonulatok, melyek önmagukban a vízmozgásokban nem játszanak jelentősebb szerepet. Jelenleg zártak, vagy fokok kötik be a vízáramba.

9. Öblítőcsatorna: a Tisza folyót az öblökkel, medencékkel összekötő, mesterséges csatornák, vízfolyások, melyek fontos szerepet töltenek be a , megfelelő vízminőség biztosításában, a tározó töltésében, ürítésében, a víziközlekedésben, (I., II., III., IV., V., VI., VII., VIII., IX., X., XI., XII.) és nem utolsósorban a folyóból a tározótérbe kerülő lebegtetett hordalék mennyiség szabályozásában.

10.Szabályozó műtárgy:

Az öblítőcsatornákon /IV., V., VI., Kis-Tisza felső, Aponyháti (XI), IX., X, Kiszüredi (XII)/ kialakított vízáramlást szabályozó műtárgyak, jelenleg (1998) nyolc darab üzemel. Védővátolságuk 100 m. Balesetveszélyes helyek.

11. Sziget, félsziget vagy szárazulat:A Tisza-tóban (tározóban) található olyan részben vagy teljesen vízborítás nélküli terület, mely közvetlenül nem, vagy csak részben kapcsolódik külső területhez. 12. Övzátony:

A folyómedret szegélyező hordalék lerakódás, mely általában magasabb a hullámtér átlagos terepszintjénél (szélessége 30-200 m-ig).

13. A Tisza-tó hasznosítási zónái:

Tisza folyó főmedre	-	hajóút
Abádszalóki-öböl	-	hangos turizmus
Sarudi -medence	-	átmeneti zóna
Poroszlói-medence	-	ökoturizmus, természetvédelmi terület'
Valki-medence	-	természetvédelmi terület
Tiszafüredi térség-	-	átmeneti zóna

14. Az üdülés formái időtartam szerint:

- eseti üdülés, ideiglenes jellegű létesítményekkel,
- hétvégi üdülés alapvetően közösségi létesítmények igénybevételével,
- hétvégi és tartós üdülés, hétvégi házak, alapvetően közösségi létesítményekben

15. A tó terhelhetősége:

Természetes állapotú vízterek egységnyi térfogatára (területére) eső olyan különböző célú és rendeltetésű vízhasználata, amelyek mellett az ökológiai egyensúly még fenntartható.

16. Vízfelület terhelhetőség

Úszás: folyóvíznél 2-4 m²/fő állóvíznél 3-5 m²/fő

Fürdés: folyóvíznél 1-3 m²/fő állóvíznél 2-4 m²/fő

Csónakázás, evezés: 20-25 m²/csónak

Vitorlázás: 8-10 ezer m²/hajó

Szörfözés, vízisízés, Jet-skizés: 5-8 ezer m²/hajó Horgászás: 50 m²/fő.

17. Fürdőzés, strandolás, úszás, a vízben való nem sportcélú tartózkodás 17-26 C° vízhőmérséklet mellett. Célszerűen az 1 m-nél kisebb vízszintingadozás, 1,5 m/s-nál kisebb vízsebesség, és 3 m-nél kisebb vízmélység mellett.

18. Vízi sportolás, nem versenyszerű csónakázás, evezés, vitorlázás, szörfözés, vízisízés, Jet-skizés, a vízben való nem versenyszerű sportolás.

19. Vízi sportpálya: Az illetékes hajózási hatóság által vízisport tevékenység folytatására kijelölt zárt pálya, melyet bójákkal kell körülhatárolni.

20. Versenyszerű evezés, vitorlázás, szörfözés, vízisízés, Jet-skizés, versenyszabályoknak megfelelő vízfelület igénybevételével.

20. Hajóút:A víziútnak az adott vízállásnál hajózásra használt és jelzésekkel kitűzött - annak hiányában a nagyhajók által rendszeresen használt - része, továbbá a kikötő, a veszteglő és rakodóhely vízterülete.

21. Úszómű: Helyzetváltozásra általában nem szolgáló úszó létesítmény (fürdőhajó, úszódokk, kikötő ponton, csónakház, vagy üdülőhajó), amelynek üzemeltetéséhez vízminőség védelmi oldalról a Környezetvédelmi Felügyelőség, népegészségügyi szempontból az illetékes ÁNTSZ, vízügyi szempontból a VIZIG szakhatósági hozzájárulást adtak és a 27/1993. számú KHVM rendelet alapján a Közlekedési Felügyelet engedélyét megkapta. Területhasználati szerződése megkötött.

22. Halászati vízterület az a víz, amely jellegének megváltoztatása nélkül alkalmas a hal életfeltételeinek biztosítására, és amelyet a halászati hatóság halászati vízterületté nyilvánított. Jelen esetben a Tisza-tó teljes vízterülete (néhány hely kivételével) a szivárgórendszerével együtt.

23. Sporthorgászat: Aktív pihenés, sportszerű halfogási eszközökkel.

24. Vadászterület: A Tisza-tó teljes területe egyben vadászterület is, négy vadgazdálkodóhoz tartozóan. Tekintettel arra, hogy a vadász és horgászidény átfedi egymást, - a víziszárnyas vadászat már nyáridényben is megkezdhető - különös körültekintéssel végezhető mindkét tevékenység a vízgazdálkodás és a horgászattal egyeztetett helyi szabályozás szükséges.

25. Természetvédelmi terület: A Tisza-tó 33.sz.fkl. út fölötti területe a "Tisza-tavi Madárrezervátum". Ez a terület az idegenforgalom elől lezárt, csak a tiszavalki csónakkikötő és a Tisza között biztosított a közlekedés a [IX.sz.](#) öblítőcsatornán keresztül. A terület csak a szakmai turizmus és kutatás számára nyitott. Természetvédelmi terület a poroszlói medence is részletesen lásd a Természetvédelmi előírásoknál.

26. Árvízvédelmi töltés: A mederből kilépő árvíznek a mentesített területre való kijutását akadályozó földmű. A tározótér mentén, ez tározó töltés, egyben I. rendű árvízvédelmi fővédvonal. A töltés és kétoldali 10 m-es védősávja valamint altalaja egy fizikai egységet képez.

27. Biológiai védősáv: A Tisza-tó árvízvédelmi töltéseinél a vízdali töltéslábtól számított 20 m-es sávban a hullámverés elleni védelem céljából kialakított fásítás, náddal, kőművel vagy anélkül.

28.Szivárgó csatornák: A tározó töltések alatt átszivárgó vizek megcsapolására és összegyűjtésére szolgáló, (1,5-2 km-es távolságon) talajvízszint szabályzó. Egyben belvízbefogadó, altalaj víznyomását megcsapoló kavics- és csőkutakkal is ellátott csatorna. Az összegyűjtött vizeket általában automata szivattyútelepek emelik a tározóba.

29. Mentett oldali védősáv: (tározótöltés és a szivárgócsatorna közti terület) Három részre osztható, a töltéslábtól gyepes felület a véderdőig, véderdő és a szivárgócsatorna szerviz (fenntartó) sávja.

A véderdő funkciója - párologtatással a töltés alatt átszivárgó vízmennyiség csökkentése. A töltés tengelyétől a kisajátítási határig a sáv teljes szélessége kb. 110-130 m között változik.

A töltéslábtól számított 10 m-es előtéren semmilyen építmény nem helyezhető el, végleges építmények . csak a szivárgó csatorna külső fenntartó sávján kívül létesíthetők.

30. Biztonsági, illetve karbantartó sáv: A szivárgócsatorna mentén, annak külső partélétől a kisajátítási (mezőgazdaságilag vagy egyéb módon használt) határig terjedő füves kb. 10 m-es sáv, mely a fenntartó gépek közlekedésére és a kikotort földanyag elhelyezésére szolgál. Ez egyben a tározó határvonala is.

31. Ökológiai védőzóna: A Tisza-tavat övező szivárgórendszer, magaspárt melletti olyan 50 m szélességű erdősáv, mezőgazdasági terület, vagy természetes terepalakulat, amely hosszútávon a tó védelmét szolgáló ökoszisztémák tervezett kialakítását szolgálja. E területsávban a környezeti elemek nem károsíthatók, ipari tevékenység nem folytatható. Szolgáltatási tevékenység csak a hatóságok engedélyével végezhető.

32. Környezetvédelmi védőzóna: A környezetvédelmi védőzóna, a tározót körülvevő olyan 1-3 km szélességű terület ahol:

1 km-en belül

- környezetkímélő és hatóságilag engedélyezett ipari és mezőgazdasági tevékenység végezhető,
- a vízminőség védelme biztosított
- zajterheléssel járó tevékenység csak szabályozott és engedélyezett formában folytatható,
  1. a környezeti elemek védelme, állapotuk megóvása az itt élők előtt ismert feladat.

3 km-en belül:

- levegőszennyezéssel, zajterheléssel járó tevékenység csak engedélyezett formában és megbízható védelmi berendezések alkalmazásával végezhető.

4.2. A Tisza-tó üzemeltetésének időszakai és vízszint adatai (használatok és hasznosítók részére)

Nyári (szezónális) időszak: időtartama május 15-től - október 15-ig.

Valamennyi használat, hasznosítás engedélyezett, de rendkívüli (árvíz, vízszennyezés stb.) események bekövetkezése bármikor módosíthatja, korlátozhatja, illetve szükség esetén meg is szüntetheti, kártérítési kötelezettség nélkül a kezelő, üzemeltető.

Téli (jeges) időszak: időtartama december 15-től - február 15-ig.

Ezen időszakon belül a területek használata, hasznosítása nem engedélyezett, kivételt képeznek az így kötött megállapodások, a korlátozó intézkedések betartása mellett. Elsődlegességet élveznek a fenntartási munkák.

A vízfelület használat - korlátozott hajózási tevékenység kivételével - valamennyi engedélyes részére tiltott, tekintettel a jégveszélyre:

Jégről történő horgászás kellő felkészültséggel, saját felelősségre, vadászat a vadászati rend szerint történhet.

Átállási időszakok: A használatokat, hasznosításokat célszerű felfüggeszteni. A tározó téren belüli tevékenységeket a KÖTIVIZIG-gel egyeztetni kell. őszi időszak: október 15. - december 15. Tél végi időszak: február 15.-május 15.

Rendkívüli időszakok:

Árvízvédekezés:

A védelmi fokozatnak megfelelően változnak a korlátozások.

- **I. fokú** árvízvédelmi fokozat életbelépése esetén a használatok, hasznosítások, üzemelések zavartalanul működhetnek, de fel kell készülni az esetleges felfüggesztésre, szükségessé válhat a kitelepülés megkezdése.

- **II. fokú** árvízvédelmi fokozat elrendelése esetén az illetékes szakaszmérnökség és az önkormányzatok kötelessége a VIZIG-től kapott értesítés alapján, a területén működő vállalkozók, hasznosítók, és használók tájékoztatása.

Ez esetben az üzemelést be kell szüntetni, tulajdonait a VIZIG területekről el kell szállítani, illetve a szakaszmérnökséggel történt egyeztetés után biztonságba kell helyezni, ennek be nem tartása esetén bekövetkező károkért a VIZIG felelősséget nem vállal. A szakhatósági előírások szerint a megállapodásokban, szerződésekben foglaltak felfüggesztésre kerülnek.

- **III. fokú** árvízvédelmi fokozat elrendelése esetén a terület lezárásra kerül, ott a védelmi szervezeten kívül illetéktelenek nem tartózkodhatnak, mentési tevékenységet csak a szakasz védelemvezető külön engedélyével végezhetnek.

Vízminőségvédelem:

A Tisza-tó vízminőség védelmével kapcsolatos feladatokat a 2/1993. KTM-KHVM együttes utasítás alapján a Közép-Tisza-vidéki Környezetvédelmi Felügyelőség és a Közép-Tisza Vidéki Vízügyi Igazgatóság együttesen látja el. A vízminőséggel kapcsolatos korlátozásokról a Közép-Tisza-vidéki környezetvédelmi Felügyelőség, a Vízügyi Igazgatóság, az ÁNTSZ, az önkormányzatok, vagy a vízrendészeti szervek tájékoztatnak.

Vízkorlátozási időszak:

Mely esetben a tározó elsődleges funkciója (víztározó-, víz-utánpótlás biztosítás) lép életbe. Általában korlátozó intézkedéseket von maga után, bizonyos tevékenységek felfüggesztését jelentheti. A tó felvízszintje csökken.

Esőidőszak:

Felázott töltésen a gépjármű közlekedés engedély birtokában is tiltott.

Duzzasztott vízszintek:

Nyári (szezónális) max. duzzasztási szint (május 15. - október 15.) Kisköre-felső vízmércén: 725±5 cm (88,57 m.Bf, 89,25 m.Af.)

vm. "0" pontja: : 81,32 m.Bf., 82,00 m.Af. Tiszafüredi vízmércén: 545+20 cm (88,61 m.Bf. 89,29 m.Af.)

vm. "0" pontja: 83,16 m.Bf., 83,84 m.Af.

Téli (jeges) duzzasztási szint(december 15.- február 15.)

Kisköre-felső vízmércén: 520-620 cm. (86,52-87,52 m.Bf. 87,20-88,20 m.Af.) között érdekegyeztetési megállapodások szerint)

Rendkívüli (eseti) duzzasztási szint: árvíz, jeges üzem, vízszennyezés, havária miatt a fentiekől eltérő is lehet.

Árvi és minimum, maximum vízállások:

Mértékadó árvízszint:Kisköre-alsó vízmércén: 938 cm (90,70 m.-Bf. 91,38 m.Af.)

vm. "0" pontja: 81,32 m.Bf., 82,00 m.Af.

Legnagyobb eddig mért vízszint: 908 cm, 1979.02.11. Legkisebb eddig mért vízszint : -305 cm, 1992.08.31.

Mértékadó árvízszint:Tiszafüredi vízmércén: 816 cm (91,32 m.Bf. 92,00 m.Af.)

vm. "0" pontja: 83,16 m.Bf., 83,84 m.Af. Legnagyobb eddig mért vízszint: 788 cm, 1979.02.09. Legkisebb eddig mért vízszint :-232 cm, 1961.10.16.

Árvizes kiegyenlítési szint, mely után nincs duzzasztás - az árvíz szabad lefolyású - a Kisköre-felső vízmércén 610 cm (87,42 m.Bf. 88,10 m.Af.), de az árhullám nagyságából, intenzitásából, jellegéből adódóan a leírt szintnél magasabb szinten is történhet (610-700 cm közötti tartományban).

A duzzasztás megszüntetése fokozatos felvízszint csökkentéssel történik, melyet a tározóban közlekedők és szolgáltatók kötelesek figyelemmel kísérni.

4.3. TÁJÉKOZTATÓ VÍZSZINTEK A TÁROZÓ-TÓ BELSŐ TÉRSÉGEIBEN:

Tisza folyó 403,2-440, 0 fkm közötti . szakasza (főmeder): a kitűzött hajzóút használata a kitűzési tervben foglaltak szerint történik.

Abádszalóki öböl: Kisköre-felsőre vonatkozóan átlagos vízszint

Nyári normál üzemvízszint: 725+5 cm

Nyári legkisebb valószínűsített hasznosítási vízszint: 675 cm

Árvízrel befolyásolt vízszint: 750 cm

Sarudi medence: Kisköre-felsőre vonatkozóan átlagos vízszint

Nyári normál üzemvízszint: 725+5 cm

Nyári legkisebb valószínűsített hasznosítási vízszint: 675 cm

Árvízrel befolyásol vízszint: 750 cm

Poroszlói medence: Tiszafüredre vonatkozóan átlagos vízszint

Nyári normál üzemvízszint: 545±5 cm

Nyári legkisebb valószínűsített hasznosítási vízszint: 500 cm

Árvízrel befolyásolt vízszint: 650 cm

Valki-medence: Tiszafüredre vonatkozóan átlagos vízszint

Nyári normál üzemvízszint: 545±5 cm

Nyári legkisebb valószínűsített hasznosítási vízszint: 500 cm

Árvízrel befolyásolt vízszint: 650 cm

Tiszafüredi-medence: Tiszafüredre vonatkozóan átlagos vízszint

Nyári normál üzemvízszint 545±5 cm

Nyári legkisebb valószínűsített hasznosítási vízszint: 500 cm

Árvízrel befolyásolt vízszint: . 650 cm

Megjegyzés: a megadott legnagyobb vízszintnél a szárazulatok többsége víz alá kerül.

4.4. Hajózással, vízi közlekedéssel kapcsolatos fogalom meghatározások az § 1994. (11.11.) KHVM rendelet alapján)

1.§ A törvényerejű rendelet és a végrehajtására kiadott jogszabályok alkalmazása szempontjából:

- a.) úszó létesítmény vízi közlekedést, munkavégzést és egyéb vízi szolgáltatást végző, vízben történő üzemeltetésre alkalmas eszköz, szerkezet, berendezés;

- b.) vízi jármű: vízi közlekedésre, szállításra, illetve úszó létesítmény továbbítására szolgáló - úszó munkagépnek, úszóműnek és úszó anyagok kötelékének nem minősülő - úszó létesítmény;

- c.) belvízi nagy- vagy kishajó: építésénél, berendezésénél és felszerelésénél fogva belvízi közlekedésre alkalmas vízi jármű;

- d.) tengeri nagy- vagy kishajó: építésénél, berendezésénél és felszerelésénél fogva nem kizárólag belvízen, védett vizeken vagy kikötői előírások hatálya alá eső vízterületen való közlekedésre alkalmas vízi jármű;

- f.) nagyhajó: az a vízi jármű, amelynek hajótesten mért hossza legalább 20 m. (Tengeri nagyhajónak a legalább 150 BRT* úrtartalmú hajó minősíthető;)
- h.) kishajó: az a vízi jármű, amelynek a hajótesten mért hossza 20 m-nél kisebb, de legalább 6,2 m, kivéve a kompot;
- i.) komp: az a vízi jármű, amely a víziúton történő átkelésre szolgál, és amelyet hajózási hatóság, kompnak minősített (önjáró, nem önjáró, köteles komp, révhajó és révcsonak);
- j.) csónak: az a vízi jármű, amelynek testhossza a 6,2 m-t vagy motorteljesítménye a 4 kW-ot (motorcsónak) vagy névleges vitorlafelülete a 10 m²-t (vitorlás csónak) nem éri el. Csónaknak minősül továbbá az a nem gépi berendezéssel vagy nem szélereővel hajtott. vízi jármű is, amelynek hosszúsága legalább 16,2 m,- de az a 20 m-t nem éri el és tömege a 2 tonnát nem haladja meg. Nem minősül csónaknak a fürdés céljából igénybe vett úszóeszköz; (Lásd a 8/1979. (X11.22.) BM. rendeletet.)
- k.) vízi sporteszköz: sport vagy kedvtelési céllal üzemeltetett, vitorlával, gépi berendezéssel vagy más módon meghajtott, nagy- vagy kishajónak, kompnak, illetve csónaknak minősülő vízi jármű, amely a vízben való közlekedésre alkalmas, továbbá rendeltetésszerű használat esetén úszóképes és kormányozható.

Fajtái:

- vitorlás: amelynek névleges vitorlafelülete legalább 3 m² motoros: amelynek motorteljesítménye legalább 4 kW, - egyéb.
Nem minősül vízi sporteszköznek a fürdés céljából igénybe vett úszóeszköz; (Lásd a 6/1995. (111.22.) BM rendeletet)
- l.) úszó munkagép: gépi berendezéssel ellátott, a belvízen és/vagy tengeren, illetve kikötőben történő munkavégzésre szolgáló úszó létesítmény;
- m.) úszómű: helyváltoztatásra általában nem szolgáló, önálló meghajtással nem rendelkező úszó létesítmény;
- n.) úszóanyagok köteléke: tutaj, továbbá helyváltoztatásra szolgáló és hajónak, illetve úszóműnek nem tekinthető egyéb létesítmény, kötegek vagy eszköz;
- o.) belvíz: a folyó, a tó és az ezeket egymással vagy a tengerrel összekötő, illetőleg azokhoz csatlakozó csatorna;
- p.) hajózási tevékenység: a vízi közlekedés, a vízben történő fuvarozás, szállítás, vontatás, továbbá vízi járműnek, úszó munkagépnek vagy úszóműnek a vízben egyéb célból (pl: halászat, kutatás, sport, üdülés, kedvtelés) történő üzemeltetése.

B. ÁLLAMI ALAPFELADATOK ÉS SZABÁLYOZÁSOK A VÍZTEREK ÉS PARTOK TERÜLETHASZNÁLATÁRÓL

2.1. Vízgazdálkodási előírások

2.1.1. Általános kérdések, engedélyezés 2.1.2. Biztonsági és védőterületek

2.2. Természetvédelmi előírások

2.2.1. Alapfogalmak

2.2.2. Általános előírások

2.2.3. Részletes természetvédelmi előírások

2.3. Környezetvédelmi előírások és szabályozások

2.3.1. Alapfogalmak 2.3.2. Általános követelmények

2.3.3. Engedélyezési eljárások

2.4. Önkormányzati előírások és szabályozások

B. ÁLLAMI ALAPFELADATOK ÉS TÖRVÉNYI SZABÁLYOZÁSOK

A VÍZTEREK ÉS PARTOK TERÜLETHASZNÁLATÁRÓL

A vízterek és partok területhasználata lehetőség-vizsgálatánál abból kell kiindulni, hogy "a Tisza-tó átértékeléséről és további hasznosításáról szóló 2048/1993. (VI.18.) Kormányhatározat (mely ma is érvényben van) megerősítette a tározó-tó vízbázis teremtő és öntözővíz szolgáltató, vízminőségjavító alapfeladatát, az igények mindenkori kielégítésének kötelezettségével. A tó vízfelülete és szárazulatainak további, üdülési, idegenforgalmi, természetvédelmi célú hasznosításai ezen prioritások figyelembevételével eszközölhetők.

Ennek megfelelően a tóval kapcsolatos tevékenységek két főcsoportba tartoznak. Első csoport az alapfeladatokat és a természeti állapotok- adottságok megőrzését szolgálja.

A művek működtetését, működésük feltételrendszerét törvények, szabályzatok és utastások határozzák meg és előírásaik (betartása) meghatározó szerepet töltenek be a tó környezetétől távolabbi térségekben is.

Az alapfeladatok ellátása alatt azokat a tevékenységeket értjük, melyeket az állam kötelezően meghatároz a vízügyi igazgatóság és az itt érintett szervek, hatóságok számára. Az alapfeladatokhoz tartoznak a tározó-tó természeti adottságainak, értékeinek megőrzését szolgáló munkálatok is; ellátásuk kötelező előírásokat von maga utáni, melyeket a hasznosítások során be kell tartani.

Második csoport a tározó-tó és művei természeti értékei, adottságai felhasználását, használatát célzó, elősorban keresleti-kínálati viszonyokra alapuló szolgáltatások és igénybevételek, melyek alapvetően idényjellegűek. (Az évszakok változása, időjárás, a folyó vízjárása, árvizek, jegesedés stb.)

Az alapfeladatok teljesítése és a térség hasznosítás csak a szükséges koordináción és kölcsönös kompromisszumokon alapuló komplex feltételrendszer alapján lehetséges. Ennek megfelelően külön csoportosításban kerültek feldolgozásra azon tevékenységek, melyek elsődlegesen a vízparti területekhez kötődnek és külön, amelyek a vízfelület használatához kötődnek.

1. A KINCSTÁRI TULAJDONOK MŰKÖDTETÉSE

A Tisza-tó és az őt alkotó művek, - duzzasztómű, töltések, szivattyútelepek, zsilipek, medrek, tározótér - a belőle kiágazó főcsatornákkal, állami, kincstári tulajdonban vannak, és továbbra is maradnak.

Fenntartásuk, működtetésük, és a kincstár tulajdonosi jogainak gyakorlása, felelőssége az állami feladatok teljesítése, a kezelésükre kijelölt állami, államigazgatási szervek, vízügyi igazgatóságok feladata (Lásd. Bevezetés fejezet 2. pont).

A 2048/1993. (VI.18.) sz. kormányhatározat végrehajtása a vízbázis teremtés, jó minőségű öntözővíz szolgáltatás érdekében:

- a duzzasztással szükség szerint biztosítani kell a főcsatornák gravitációs vízbetáplálását,
- a belső vízmozgás kormányzásával, a feliszapolódások eltávolításával, (kotrásokkal), öblítőcsatornák vízforgalmának, a tározó töltés, ürítés kormányzásával, meg kell őrizni a tározótér kapacitását és vízminőségét.

- a növényzet szükség szerinti szabályozásával, (a károsra váló biomassza kezelésével) biztosítani kell a tározott víz minőségét, a tározó vízminőségjavító funkcióját; meg kell akadályozni a túlzott algásodást, a káros algák, megjelenését és elszaporodását.

A duzzasztómű és a tározó előírt feladatainak teljesítéséhez, az érdekeltekkel történő egyeztetés alapján, az állami főhatóságok (KHVM, OVF) által jóváhagyott üzemeltetési szabályzat betartása kötelező (lásd: 5 sz. melléklet).

A tározó körüli védelmi művek, árvízvédelmi töltések, hullámvédelem, előterek, véderdők, szivárgó csatornák, belvízi szivattyútelepek, zsilipek stb. (állandó rendeltetésszerű használatra való készenléti állapotban való tartását) fenntartását, állagmegóvását, és üzemeltetését törvényi előírások szabályozzák.

2. HATÓSÁGI ELŐÍRÁSOK

A duzzasztómű; a tározó tó, a kiágazó főcsatornák zsilipei (így a vízgazdálkodási feladatok felelőssége is) a KÖTIVIZIG gondozásában, -a tározó körüli védelmi létesítmények pedig a jobb parton a Laskó-patak torkolatától felfelé az ÉVIZIG, a bal parton a Tiszafüred felett a TIVIZIG kezelésébe tartoznak.

Ezek alapján, a Magyar Államkincstár tulajdonában lévő területek bárminemű igénybevételéhez a területileg illetékes vízügyi igazgatósággal kell a területhasználati megállapodást (bérleti szerződés stb.) megkötöni. Ez a megállapodás nem mentesít a szükséges engedélyek, így a vízjogi létesítési, építési, üzemeltetési stb. megszerzésének kötelezettsége alól.

2.1. Vízgazdálkodási előírások

2.1.1. Általános kérdések, engedélyezés

1. A vízügyi hatósági hozzájárulást a vízügyi igazgatóság hatósági jogkörében adja, így - amennyiben állami tulajdonú, és vízügyi kezelésű területre vonatkozik - nem szolgál egyúttal kezelői hozzájárulásként is, annak megszerzése alól nem mentesít. A kezelői hozzájárulás pedig csak a terület (vízfelület, illetve part) használatára jogosít, nem mentesít a további szükséges engedélyek megszerzésének kötelezettsége alól.

2. A területek bérlete, igénybevétele esetén a bérlő, illetve a használó anyagi felelősség terhe mellett köteles az érintett területen található vízügyi létesítmények és tartozékaik sértetlenségét biztosítani.

3. Vízgazdálkodási létesítményekben vagy azok üzemállapotába - engedély nélkül - bármilyen beavatkozást tenni szigorúan tilos!

4. Vízszintingadozásból, hullámverésből, szivárgó vízből származó vagy bármely víz, illetve jég által okozott kárért a KÖTIVIZIG felelősséget nem vállal. A létesítmények, használatok üzemelése során bekövetkező balesetekért elszenvedett vagy okozott károkért mindennemű felelősség az engedélyest terheli.

5. A vízminőségvédelmi és környezetvédelmi előírások betartására külön figyelmet kell fordítani.

A keletkező hulladékot, szemetet a használó köteles zárt tartókban összegyűjteni és a tározótérből elszállítani.

A tározó vizébe tilos szennyezőanyagot juttatni, az esetleg kötelező szennyvizet zárt, vízzáró aknába kell gyűjteni, és onnan rendszeresen eltávolítani.

6. A hatósági hozzájárulás iránti kérelemhez szükséges mellékleteket a 18/1996. (VI.13.) KHVM rendelet tartalmazza. A szakhatósági kérelemhez minden esetben mellékelni kell a terület feletti rendelkezési jogról szóló igazolást.

7. A tározó természetvédelmi területét érintően a Hortobágyi Nemzeti Park írásos hozzájárulását

is be kell szerezni minden tevékenységhez, illetve létesítményhez.

8. A tározó és létesítményei területén bármely kivitelezés megkezdését a KÖTIVIZIG Kiskörei Szakasztechnóségnek minimum nyolc nappal előbb be kell jelenteni, illetve szakfelügyeletet kell megrendelni.

9. Amennyiben a KÖTIVIZIG ellenőrzése során az engedélytől eltérő használatot állapít meg, úgy a hatósági hozzájárulás érvényét veszti.

10. A vízjogi engedély köteles létesítményeket a 18/1996. (VI.13.) KHVM rendelet és a 72/1996.(V.22.) Kormányrendelet szerint kell engedélyeztetni.

11. I.fokon vízgazdálkodási ügyekben az illetékes hatóság (szakhatóság) a vízügyi igazgatóság: a vizeket, azok medrét és partját, egyéb víztartó képződményeit, a vizek lefolyási, áramlási viszonyait, a jogszabályban meghatározott parti sávot, illetőleg a hullámteret, a fakadó és szivárgó vizes területeket, továbbá a vízkivételi művek által már igénybe vett vagy arra kijelölt vízbázisok védőterületét, a védősávot, valamint a vízilétesítményeket, vízimunkákat és vízhasználatokat - a vizek hasznosítása vagy kártételeik elhárítása szempontjából - érintő építmény építésügyi hatósági engedélyezési eljárásaiban a vízgazdálkodás követelményeinek érvényre juttatása céljából.

Víziközlekedési ügyekben I. fokú hatóság (szakhatóság) a Közlekedési Főfelügyelet: víziközlekedést érintő ügyekben a víziutak medrétől és a kikötők, átkelések, parti és vízterületétől 50 m-nél kisebb távolságban épülő tűz-, és 100 m-nél kisebb távolságban épülő robbanásveszélyes anyagok gyártását, tárolását, forgalmazását szolgáló, valamint az 50 m-nél kisebb távolságban épülő hajózási parti jelzések láthatóságát befolyásoló, a jelentős fénykibocsátású, a hajók part mellé kikötését és a partra történő kijárást korlátozó építmények építésügyi hatósági (kivéve bontás) engedélyezésekor.

2.1.2. Biztonsági- és védőterületek

1. A biztonsági- és védősávok nem képezhetik bérleti, használati szerződés tárgyát.

2. Az árvízvédelmi töltésen és annak 10-10 méteres védősávjában létesítményt elhelyezni nem lehet. (Egyes szakaszokon az előtér szélességére való tekintettel a vízoldali védősáv egyedi elbírálás alapján 6 m-ig csökkenthető.) Ez a terület bérlet tárgyát semmilyen körülmények közt nem képezheti. (Mind mentett, mind tározótéri területekkel rendelkező bérlet esetén az átjárás lehetőségét a kezelő kell, hogy biztosítsa.)

3. Az előző pontban említett területen fát ültetni, növényzetet telepíteni nem lehet kivéve a gyeptakaró felújítását.

4. A szivárgó csatorna 6-6 méteres karbantartási sávjának megközelíthetőségét és az ottani közlekedés és munkavégzés feltételeit biztosítani kell.

5. A tározó tiszaderzsi szűkületének folytatásába eső 600 m széles lefolyási szelvénybe semmilyen lefolyást akadályozó létesítmény, feltöltés nem kerülhet. (Ennek alapján az Abádszafóki öböl szigeteinek folyó felőli mintegy 150-200 méteres sávjának használata korlátozott.)

6. A 33.sz. fkl. úton lévő hidak átfolyási szelvényét csökkenteni tilos. A tiszafüredi híd bal parti hullámtéri nyílásának folytatásába eső folyóparti 80-100 m széles sávban mintegy 600 méter hosszan semmilyen lefolyást akadályozó létesítmény, feltöltés nem kerülhet.

7. A folyó partján 10 méter széles fenntartási sáv biztosítása szükséges, ennek a sávnak a közterület jellegét meg kell őrizni.

8. A tározó műtárgyai és tartozékai üzemeltetési és életvédelmi okokból biztonsági sávval rendelkeznek, ott semmilyen létesítmény, használat (pld. horgászat) nem engedélyezett.

9. A műtárgyak védősávja általában 50-50 méter mindkét (felvízi, alvízi) oldalon, ide tartoznak az öblítőcsatornák műtárgyai. Kivétel a nagyműtárgyak egyedi védőtávolságra

10. A szivornyák szívócsöve és a szivattyútelepek nyomócsövei előtt a tározói oldalon 50 méter (csövektől lefelé és felfelé 25-25 méter), a mentett oldalon a csatlakozó csatornában szintén 50 méter a biztonsági sáv.

11. A tiszaoérvényi szivattyútelep szívócsövei miatt a telep előtti 100 méteres (szívócsövektől lefelé és felfelé mintegy 50 méter) partszakasz a biztonsági sáv.

12. A Kiskörei Vízlépcső biztonsági sávja 200-200 m mindkét (felvízi, alvízi) oldalon, a Nagykunsági Főcsatorna beeresztő zsilip biztonsági sávja felvízoldalon 150 m, alvízi oldalon 50 m.

13. Az ún. hidromet állomások (Tiszaoérvény, Abádszalók, Kisköre, Sarud) és azok védősávja (45 fokos kúpba semmilyen létesítmény nem lóghat be). szintén biztosítandó.

2.2. Természetvédelmi előírások

2.2.1. Alapfogalmak

Természetes állapot: az az élőhely, táj, életközösség, melynek keletkezésében az ember nem, vagy - helyreállításuk kivételével - alig meghatározó módon játszott szerepet, ezért a benne végbemenő folyamatokat többségében az önszabályozás jellemzi.

Természetközi állapot: az az élőhely, táj, életközösség, amelynek kialakulására az ember csekély mértékben hatott (természeteshez hasonlító körülményeket teremtve), de a benne lejátszódó folyamatokat többségükben az önszabályozás jellemzi, de közvetlen emberi beavatkozás nélkül is fennmaradnak.

Védett természeti terület: a természetvédelmi törvény vagy más jogszabály által védetté vagy fokozottan védetté nyilvánított (kiemelt természetvédelmi oltalomban részesülő) földterület.

Élőhely: az a meghatározható térbeli egység, ahol adott élő szervezet és állománya (populáció), vagy élőlények életközössége a természeti rendszerben előfordul és a kialakulásához, fennmaradásához, szaporodásához, tenyésztéséhez szükséges környezeti feltételek adottak.

Biológiai sokféleség: az élővilág változatossága, amely magában foglalja az élő szervezetek genetikai (fajon belüli), valamint a fajok és életközösségeik közötti sokféleséget és maguknak a természeti rendszereknek a sokféleségét.

Életközösség (társulás): az élővilág egy meghatározott élőhelyen található olyan szerveződése, amelyben a különböző élő szervezetek állományai meghatározott kapcsolatrendszerben élnek együtt.

Őshonos fajok mindazok a vadon élő szervezetek, amelyek az utolsó két évezred óta a Kárpát-medence természetföldrajzi régiójában - nem behurcolás vagy betelepítés eredményeként - élnek, illetve éltek.

Tájjidegen fajok azok az élő szervezetek, melyek növény- és állatföldrajzi szempontból nem minősülnek őshonosnak, és megtelepedésük, alkalmazkodásuk esetén a hazai életközösségekben a természetes folyamatokat az őshonos fajok rovására károsan módosíthatják.

2.2.2. Általános előírások:

Tilos a nem őshonos halfajok természetes vagy természetközeli vizekbe telepítése, továbbá halgazdasági célú halastavakból az ilyen halfajok más élővizekbe, így a Tisza-tóba való juttatása.

A mező-, erdő-, nád-, hal-, vadgazdálkodás (a továbbiakban: gazdálkodás) során biztosítani kell a fenntartható használatot, ami magában foglalja a tartamosságot, a természetkímélő módszerek alkalmazását és a biológiai sokféleség védelmét. A vízfolyások és tavak természetes és természetközeli állapotú partjait - a vizes élőhelyek védelme érdekében - lehetőleg meg kell őrizni. A vízépítési munkálatok során a természetkímélő megoldásokat kell előnyben részesíteni. A Tisza-tó vízgazdálkodási célú beavatkozásai és a vízrendezés során a természetes és természetközeli állapotú vízfelületeket, nádasokat és más vizes élőhelyeket, valamint a tó-menti mezőgazdasági termelés számára kedvezőtlen termőhelyi adottságú területek természetes növényállományát lehetőleg meg kell őrizni. A Tisza-tó mesterséges vízilétesítmény, így annak figyelembevételével alkalmazhatóak a természetvédelmi törvény előírásai.

A természetes és természetközeli állapotú vizes élőhely, a természeti értékek fennmaradásához, a természeti rendszerek megóvásához, fenntartásához szükséges ökológiai vízkészletet mesterséges beavatkozással elvonni nem lehet, de ez nem képezheti a vízigények kielégítéséből származó tározói szintcsökkentés korlátját.

A természeti értékek és természeti területek védelmével kapcsolatos eljárási szabályok: A Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóság engedélye szükséges a gyep, valamint a nád és más vízinnövényzet égetéséhez szabályozásához.

A HNP Igazgatóság szakhatósági hozzájárulása szükséges: - vizekben a halászati üzemtervek jóváhagyásához,

- vizes élőhelyek, különösen folyóvizek, tavak partvonalának, valamint a vizeket kísérő természetes életközösségek (növénytársulatok) állapotának megváltoztatásához,

- vízfolyások, vizes élőhelyek partvonalától számított 50 méteren belül, tavak partjától számított 100 méteren belül meglévő épületek, építmények, létesítmények átépítéséhez, átalakításához, vízi létesítmények, kikötők, illetve a halászati célú hasznosítást szolgáló létesítmények létesítéséhez, kivitelezéséhez.

A védett természeti területen a természetvédelmi kezelési módokat, korlátozásokat és tilalmakat, továbbá az egyéb kötelezettségeket a védetté nyilvánító jogszabályban kell megállapítani.

Valamennyi védett természeti területre - az ott tevékenységet folytatókra kötelező erejű - kezelési tervet kell készíteni. A kezelési tervet 10 évenként felül kell vizsgálni.

A kezelési terv meghatározhatja a védett természeti területen folytatandó tevékenységnek azokat a feltételeit, amelyek teljesítése az 1996. évi LIII. törvény a természet védelméről, a 38.§.(1) bekezdésében meghatározott engedély beszerzése alól mentesít.

Védett természeti területen a természetvédelmi hatóság engedélye szükséges különösen:

- az erdőről és az erdő védelméről szóló törvény hatálya alá nem tartozó fa, facsoport, fasor, fás legelőn lévő fa kivágáshoz, telepítéséhez,
- nád és más vízínövényzet égetéséhez, írtásához,
- növényvédő szerek, bioregulátorok és egyéb anyagok felhasználásához, - horgászathoz,
- közösségi és tömegsportesemények rendezéséhez, sportversenyhez.

Védett természeti területre más hatósági eljárás során a természetvédelmi hatóság szakhatóságként működik közre:

- vízimunka, vízilétesítmény és vízhasználat,
- az erdészeti, vadászati, halászati hatósági eljárásokban.

A tulajdonos, vagyongazdálkodó, használó köteles túrni a természetvédelmi hatóságnak a védett természeti érték és terület oltalma, tudományos megismerése, bemutatása érdekében végzett tevékenységét, így különösen a természetvédelmi érték megközelítését, bemutatását, őrzését, állapotának ellenőrzését, és a hatósági tájékoztató, valamint eligazító táblák elhelyezését.

A tulajdonos, vagyongazdálkodó, használó köteles túrni, hogy a természetvédelmi hatóság a természeti érték oltalma, tudományos megismerése érdekében ingatlanát időlegesen használja, arra használati jogot szerezzen, vagy tulajdonjogát egyébként korlátozza.

Az előző két bekezdésben meghatározott tevékenységekkel okozott tényleges kárt meg kell téríteni.

Tilos a védett növényfajok engedély nélküli elpusztítása, élőhelyeinek veszélyeztetése.

1996.évi LIV. törvény az erdőről és az erdő védelméről értelmében:

A természet- és környezetvédelmi, valamint egyéb védelmi szempontok megvalósítása érdekében védelmi rendeltetésű az

-a védett, illetve védő erdő, amely különleges kezelést igényel, és ezért abban az erdőgazdálkodási tevékenység korlátozására lehet szükséges. A Tisza-tó csak ilyenekkel rendelkezik.

A védő erdő elsősorban a természeti környezet, a létesítmények védelmét vagy egyéb védelmi célokat szolgálja.

A talaj vízháztartását szabályozó, a források vízbőségét és tisztaságát, víztározók és egyéb víznyerőhelyeknél a víz tisztaságát biztosító vízvédelmi erdő. Jelen esetben a töltés és szivárgó csatorna közti erdő.

Az árvízvédelmi töltés hullámverés és jég elleni védelmét szolgáló erdő, a csatorna, a folyó, a tó és holtág partszakaszait védő partvédelmi erdő. Védett erdőnek minősül a védett természeti területen lévő erdő is.

2.2.3. Részletes természetvédelmi előírások:

Az 1851/1972. OTvH számú közlemény 6.pontja értelmében. "A Kiskörei Víztorló építése során - a vízügyi érdekekkel összhangban - fokozott figyelmet kell fordítani a védett terület értékes faállományára, idős fáira és egyéb jelentősebb természeti értékeinek védelmére, megőrzésére. A változatos és gazdag élővilág kialakulását, valamint fészkelő és vonuló madárvilág megtelepedését szigetek, erdők, nádasok és egyéb kedvező élőhelyek fenntartásával és létesítésével is elő kell mozdítani." A 6/1996.(VI.17.) KTM rendelete a Hortobágyi Nemzeti Park bővítéséről külön előírást nem tartalmaz, így az alább idézett érvényes a bővített területre is.

A környezetvédelmi és területfejlesztési miniszter 8001/1997. (KI.É.Ért.4.) KTM tájékoztatója a "Nemzetközi jelentőségű vadzajok jegyzéké"-be bejegyzett hazai védett vizekről és vadvízterületekről alapján:

A Kiskörei-víztorló északi része (Tiszafüredi Madárrezervátum) (3364 ha), Kiskörei víztorló középső része (Poroszlói-medence) (3648,4 ha), összesen: 7012,4 ha 55,2 a Tisza-tó területéből természetvédelmi terület.

A Hortobágyi Nemzeti Park állásfoglalása a természetvédelmi területek használati kategorizálásáról:

VV1 (vízügynél III-as Kategória, NP - „C” zóna, : Természetvédelmi előírások betartásával hasznosítható, illetve használható. Ebben a zónában a kijelölt hajózható útvonalon a víziközlekedés, ökoturizmus, természet-felfedező túrák (madármegfigyelő tornyok, tanösvények stb.) és a horgászat számára nyílik lehetőség.

VV2 (vízügynél II-es Kategória, NP - „B” zóna, II. védett terület : Valki medence nem magterületei, Poroszlói medence kímélő zóna, időszakos korlátozásokkal március 1-től - július 31-ig a területre belépni tilos. Indokoltak az őszi és a tavaszi madárvonulások miatt, vagy a fészkelési időszakban. Hínármezők, tündérfátylas, fehér tavirózsás, sulymos területek megközelítése tilos! (táblákkal jelölve)

A nagy nyílt vízfelületek (Dühös lapos, Fásér-part, Nyárad-ér környéke) főleg az őszi madártömegek pihenő és táplálkozóhelye. Ezeknek a területeknek a figyelem felhívó kitáblázása a madarak nyugalma érdekében elengedhetetlenül szükséges.

VV3 (vízügynél I-es Kategória, NP - fokozottan védett „A” zóna, magterület: "Tiszafüredi Madárrezervátum:" elsődlegesen természetvédelmi rendeltetésű területek (fokozottan védettek) belépés csak külön engedély birtokában, ellenőrzés, kutatás céljából!

Az élő Tisza jobb partja (től-ig fkm), valamint a Szartos és a IX-es öblítő-csatorna képzeletbeli egyenesen által bezárt területek. Az Apota központi része (javasolt), Szartos, Nagy-Morotva, Háromágu, vízimadár élőhelyek (nagykócsag, vörösgém, bakcsó, nyári lúd stb.).

A fokozottan védett területekre a víziúton való bejutás lehetőségét meg kell akadályozni, a bejáratoknál elhelyezett több nyelvű felirattal ellátott táblákkal, szükséges felhívni a vendégek figyelmét.

Az illegális helyen tárolt csónakok összeszedését és elszállítását a HNP és a Horgászszövetség közösen kell hogy megoldja.

Egyéb kérdések:

Az élő Tisza bal partján a X-es öblítő-csatorna és a 33-as műút által bezárt területen, a galéria erdőben és a tisztásokon kialakult mocsárréteken a tanösvények és madármegfigyelő tornyok kialakítása engedélyezhető.

A víziútvonal az élő Tiszán a IX-es öblítőcsatornán, a Nyárad-éren és az Eger-patakon keresztül engedélyezhető. Az evezős csónakokat előnyben kell részesíteni, a vízi sporteszközök, és a jachtok használata tilos. A Nyárad-ér mellett és az Apota szélében madármegfigyelő tornyok elhelyezése engedélyezhető. A IX-es öblítő-csatorna és a Tiszavalki gát között egy szabadidő központ kialakítása (mely folyamatban van) engedélyezhető.

Természetvédelmi előírások a horgászatra:

A felső (33-as sz. közúttól északra eső) tározótér: a Nyárad-ér, Eger patak vonala: az 57, 58, 59-es alappontok által meghatározott vonal: a 33-as út, a Tisza- és a IX-es öblítőcsatorna által körülhatárolt területen; valamint a Nagy Morotvában február 1-jétől június 15-ig horgászni és tartózkodni tilos. Az I. kategóriás területeken egész évben tilos horgászni.

További rendelkezések: Védett tározótér egész területén tilos a sátorozás, kempingezés és a motorcsónakos közlekedés. A Tiszán és a IX. sz. öblítőcsatornán a közlekedés nem korlátozott. A védett állatok szaporodási idejét, illetve a madártelepeket 200 méternél jobban megközelíteni, valamint a védett hínámövényekből (tündérfátyol, tündérrózsa) álló hínármezőket károsítani, azokon átvágni tilos.

2.3. Környezetvédelmi előírások és szabályozások

A környezetvédelem célja az ember és környezete harmonikus kapcsolatának kialakítása, a környezet elemeinek és folyamatainak védelme, a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosítása és ezzel elősegíti a környezet igénybevételének terhelésének és szennyezésének csökkentését, károsodásának megelőzését, a károsodott környezet javítását, helyreállítását, a természeti erőforrások megőrzését.

2.3.1. Alapfogalmak:

Környezetvédelem: olyan tevékenységek és intézkedések összessége, amelyeknek célja a környezet veszélyeztetésének, károsításának, szennyezésének megelőzése, a kialakult károk mérséklése vagy megszüntetése, a károsító tevékenységet megelőző állapot, helyreállítása. Érvényes törvény: 1-995. 4 évi LIII. törvény a környezet védelmének általános szabályairól.

Környezeti elem: a föld, a levegő, a víz, az élővilág, valamint az ember által létrehozott épített (mesterséges) környezet, továbbá ezek összetevői.

Környezet igénybevétele: a környezetben változás előidézése, a környezetnek vagy elemének természeti erőforráskénti használata.

Környezetkárosodás: a környezetnek vagy valamely elemének olyan mértékű változása, szennyezettsége, illetve valamely eleme igénybevételének olyan mértéke, amelynek eredményeképpen annak természetes vagy korábbi állapota (minősége) csak beavatkozással, vagy egyáltalán nem állítható helyre, illetőleg, amely az élővilágot kedvezőtlenül érinti.

Fenntartható fejlődés: társadalmi-gazdasági viszonyok és tevékenységek rendszere, amely a természeti értékeket megőrzi a jelen és a jövő nemzedékek számára, a

természeti erőforrásokat takarékosan és célszerűen használja, ökológiai szempontból hosszú távon biztosítja az életminőség javítását és a sokféleség megőrzését.

2.3.2. Általános követelmények:

A környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy_ a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő.

Az állami szervek, a helyi önkormányzatok, a természetes személyek és szervezeteik, a gazdálkodást végző szervezetek és mindezek érdekvédelmi szervezetei, valamint más intézmények együttműködni kötelesek a környezet védelmében. Az együttműködési jog és kötelezettség kiterjed a környezetvédelmi feladatok megoldásának minden szakaszára.

A föld felszínén vagy a földben olyan tevékenységek folytathatók, ott csak olyan anyagok helyezhetők el, amelyek a föld mennyiségét, minőségét és folyamatait, a környezeti elemeket nem szennyezik, károsítják.

A vizek természetes hozamát, lefolyását, áramlási viszonyait, medrét és partját csak a vízi életközösségek megfelelő arányainak megtartásával és működőképességük biztosításával szabad megváltoztatni.

A vizek igénybevétele, terhelése, a vizekbe használt- és szennyvizek bevezetése - megfelelő kezelést követően - csak olyan módon történhet, amely a természetes folyamatokat és a vizek mennyiségi, minőségi megújulását nem veszélyezteti.

A levegőt védeni kell minden olyan mesterséges hatástól, amely azt, vagy közvetítésével más környezeti elemet sugárzó, folyékony, légnemű, szilárd anyaggal minőségét veszélyeztető, vagy egészséget károsító módon terheli.

Zajt keltő eszközöket, csak úgy lehet használni, hogy az más tevékenységét ne zavarja. Az élővilág igénybevétele csak olyan módon történhet, amely az életközösségek természetes folyamatait és viszonyait, a biológiai sokféleséget nem károsítja, illetőleg funkcióit nem veszélyezteti.

A kijelölt védőterületen vagy védőtávolságon belül az adott övezet rendeltetésével össze nem férő tevékenység - külön védelmi intézkedés nélkül - nem folytatható.

Mindenkinek joga, és állampolgári kötelessége, hogy környezetveszélyeztetés, környezetkárosítás vagy környezetszennyezés esetén a környezethasználó és a hatóságok fagyelmét erre felhívja.

A Környezetvédelmi és Területfejlesztési Miniszter 46/1997.(XII.29.)KTM rendelete az egyes építményekkel, építési munkákkal és építési tevékenységekkel kapcsolatos építésügyi hatósági engedélyezési eljárásról, előírása alapján. Az I. fokú Környezetvédelmi hatóság (szakhatóság) a területileg illetékes környezetvédelmi felügyelőség: a talajt, a felszín- és felszín alatti vizek mennyiségét és minőségét, illetve a környezeti elemek vagy azok rendszerének védelme érdekében kijelölt védelmi övezeteket és védőterületeket érintő építési tevékenység esetén.

2.3.3. Önkormányzati eljárások:

Önkormányzat a környezetvédelmi feladatok megoldására (kiemelten a Tisza-tóra). önkormányzati rendeletet bocsát ki, illetőleg határozatot hoz, az alábbi feladatkörökben

- környezetvédelmi védőzónára vonatkozó előírások (lásd. 4.1. Általános fogalmak 33.) betartása,

- a települési környezet tisztasága,

- a kommunális szennyvízkezelés, -gyűjtés, -elvezetés, -tisztítás, hulladék, szemét kezelés, a lakossági és közszolgáltatási (vendéglátás, település-üzemeltetés, kiskereskedelem) eredetű zaj-, rezgés- és légszennyezés elleni védelem.

A helyi önkormányzat hatáskörébe nem tartozó ügyekben, az illetékes hatóság, a környezetvédelmi hatóság illetékes.

2.4. Önkormányzati előírások

KÖZÖSSÉGI - TÁRSADALMI HASZNÁLATOK

A vizek és parti sávok használata, üdülési, sportolási, idegenforgalmi stb. célú hasznosításra való igénybevételének lehetőségei; a létesítmények elhelyezése, üzemeltetésének feltételei.

1. PARTI SÁVOK, SZÁRAZULATOK HASZNÁLATA

(lásd 4.1. Általános fogalmak: 11. sziget, félsziget, 12. övzátony, 27. árv. töltés, 28. biológiai védősáv, 29. szivárgócsatornák, 30. mentett oldali védősáv, 31. biztonsági és karbantartósáv).

1.1. Árvízvédelmi létesítmények területei igénybevételének feltételei.

1.1.1. Állami üzemeltetési feltételek biztosítása

Árvízvédelmi szakhatóság előírások:

Az árvízvédelmi feladatok ellátása a vízgazdálkodásról szóló törvényben meghatározottak alapján a fővédvonal és tartozékainak, valamint a hullámterek ellenőrzése, felügyelete és védelmi funkciójának fenntartása.

Hatásterülete: az árvízvédelmi töltés teste és a két oldali 10,0 m-es védősávja, valamint a hullámverés elleni védelem biztonsági és karbantartási sávja, valamint a folyó fenntartási sávja és a hullámverés elleni védőmű közötti hullámtér (tározótér). Hasznosíthatósága: külső igénybevételek lehetőségei - valamennyi kapcsolat teremtő (közlekedés) tevékenységre igénybe vehető, amely a létesítményben, vagy annak tartozékaiban kárt nem okoz, vagy nem jár annak olyan mértékű átalakításával, amely veszélyezteteti annak eredeti funkcióját.

Használati korlátozások: az adott területen létesítmény, fa, bokor, cserje nem helyezhető el még ideiglenes jelleggel sem. Védekezést nem akadályozó, funkcionálisan a töltés tartozékaként létesítmények (rézsű, lépcső, lejáró rampa, burkolat, közvilágítás, viharjelzés, irányfény ... stb.) engedéllyel elhelyezhetők. Létesítmény keresztezése a kiadott rendeletekben foglaltak szerint történhet.

Az árvízvédekezés idejére a fokozatnak megfelelő korlátozásokat az A.fejezet 4.2. pontja, külön rendelet a vízjogi létesítési engedély tartalmazza.

Az adott terület feletti rendelkezési jog, kizárólagosan fővédvonal esetében, még korlátozottan sem adható át.

Kivételek:

Az előzetesen ismert esetekben ezt a másik használó tudomására kell hozni és számára döntési lehetőséget biztosítani. Utólagosan kívánt módosítást ebben az esetben nem lehet elfogadni. Rendkívüli esemény bekövetkezése esetén, vagy annak megelőzése érdekében ezt figyelmen kívül kell hagyni.

1.1.2. Az árvízvédelmi létesítmények területei igénybevételének műszaki feltételei

Általános feltételek:

1. A tározó területén tervezett létesítmények padlósíntjét a Mértékadó Árvízszint felett kell kialakítani.
2. A tározó védtöltései egyúttal elsőrendű árvízvédelmi fővédvonal töltésként is funkcionálnak, ezért hasznos keresztmetszetét és védképességét semmilyen körülmények között nem lehet csökkenteni. A töltést érintő bármely beavatkozás elbírálásának ez az alapelve.
3. Beavatkozásokat csak műszaki terv és engedély birtokában lehet eszközölni.
4. A töltés és szivárgó között burkolt felületek tervezése esetén csak olyan burkolatokat lehet tervezni, melyek a felszíni beszivárgást, illetve a csapadékvíz elvezetését nem akadályozzák.
5. A töltés közelében szivárgást gátló alapozási módot (pl: sávalap) alkalmazni tilos. Az alapozási módot a helyi adottságok figyelembe vételével úgy kell megtervezni, hogy az az árvízvédelmi biztonságot ne veszélyeztesse. Az alapozási tervek készítése előtt talajmechanikai vizsgálatot kell végezni.
6. A töltés rézsűjét gépjármű közlekedésre, vagy parkírozásra igénybe venni nem lehet.
7. Amennyiben a töltéskoronát a tervezett létesítmények megközelítő útjának kívánják használni, annak burkolását be kell tervezni.
8. Tényleges munkavégzéshez töltésmegbontási engedély szükséges, melyet az illetékes vízügyi igazgatóság árvízvédelmi és folyószabályozási osztálya ad ki. Munkavégzésre március 15. - november 15. között árvízmentes, fagymentes időszakban kerülhet sor. A kivitelezés után megvalósulási tervdokumentációt kell készíteni és megküldeni.
9. A szakhatósági hozzájárulás az engedélyest nem jogosítja fel az árvízvédelmi töltésen gépjárművel történő közlekedésre, arra külön közlekedési engedélyt kell váltani.

7. A kivitelezési munkálatok megkezdése előtt a Tisza bal parti töltésben haladó hírközlő kábel kitűzését és a szakfelügyeletet meg kell rendelni a KÖTIVIZIG Műszaki Biztonsági Szolgálatától.

8. Az árvízvédelmi töltést keresztező, illetve a csatlakozó rámpáknál minimum 20 méter burkolat kiépítése szükséges. Azon rámpáknál, ahol a töltést keresztező teherforgalomra lehet számítani sárrázót is kell építeni, valamint a keresztezés szelvényét meg kell erősíteni nehéz gépjárművek forgalmára számítva.

9. A kerékpárút árvízvédekezés alatti használatára a burkolaton minimum 1500 méterenként, illetve iránytöréseknél 6,0 méter széles kitérő létesítése szükséges. A töltéseken meglévő kiszélesítések ilyen célra felhasználhatók, illetve felhasználandók.

10. A kerékpárutat a KRESZ 40. ábrájának megfelelően "mindkét irányból behajtani tilos", alatta kiegészítő táblán "kivéve kerékpárral és VIZIG engedéllyel" közlekedési táblákkal az illetéktelen forgalomtól védeni kell.

11. A kerékpárút használatát árvízvédekezési időszakban szüneteltetni, illetve korlátozni kell az illetékes vízügyi igazgatóság aktuális előírásainak megfelelően.

Közműkeresztezesek

1. A közműveket a MÁSZ felett kell elhelyezni, úgy hogy a MÁSZ + 0,1 m fektetési mélység és a minimum 80 cm földtakarás biztosított legyen.
2. A burkolt töltéskoronák alatt - kizárólag a burkolat alatt -, mivel a tározótöltéseknél alkalmazott MÁSZ + 1,50 m biztonság lehetővé teszi a keresztezések védőcsövét fúrással kell elhelyezni. A fúrás során vízöblítéses technológiát alkalmazni tilos.
3. A keresztezéseket a korona alatt minden esetben védőcsőbe kell helyezni.
4. A bal parti tározótöltés mentett oldali koronaéle alatt 0,8-1,2 m mélységben hírközlő kábel húzódik a munkavégzés megkezdése előtt a kábel kitűzését a KÖTIVIZIG Műszaki Biztonsági Szolgálatától meg kell rendelni.
A kábel környezetében csak kézi földmunka végezhető. A kábel bármely kivitelezéssel összefüggő sérülésért a kivitelező teljes anyagi felelősséggel tartozik.
Az elektromos kábelre hasított PVC védőcsövet kell a keresztezés helyén elhelyezni.

Elektromos vezetékre vonatkozó előírások:

1. A terület elöntése esetén a vezeték teljes feszültség mentesítését a mentett oldalon elhelyezett kapcsoló berendezéssel biztosítani kell.
Nyomóvezeték keresztezés
  1. Kialakításuk csak jóváhagyott engedélyes terv alapján történhet.
  2. A vezeték töltésbe kerülő, valamint a hozzá kapcsolódó 5-5 m-es szakaszát védőcsőben kell elhelyezni. A védőcső két végét az üzemi nyomásnak megfelelő mértékben le kell zárni.
  3. A vezeték leosztása esetén azon szakaszai, amelyek az árvízvédelmi töltéssel párhuzamosan haladnak, annak töltés lábát 10 m-en belül nem közelíthetik meg.
  4. A hullámtér elöntése esetén a vezetéknek mentett oldalról kizárhatónak kell lennie.

Légvezetékes keresztezés

1. Légvezetékes keresztezést csak indokolt esetben lehet létesíteni, aminek során be kell tartani az alábbiakat: A vezetékek tartóoszlopát az árvízvédelmi töltés védősávján kívül kell elhelyezni.
2. A vezeték legalsó belógása a töltéskorona közepén 8,00 méter + vezeték védőtávolsága lehet.

9.2.1. Közlekedés

A közlekedés igénye gépkocsival és motorkerékpárral a tározó töltéseiben folyamatosan jelentkezik. A tározó vize csak a töltés keresztezésével illetve a töltésen való mozgással érhető el, melynek általában használatos eszköze a gépjármű. A töltés tározó körüli elhelyezkedésén túl ezért is keresett, mivel annak karbantartottsága, kiemelt voltából származó gyors vízmentesülése, száradása jobb használhatósági lehetőséget biztosít a töltésekhez vezető földutaknál. A tározó mentén nincs átmenő forgalom és a parkírozás jelenlegi gyakorlata is megoldást kíván. Mivel a tározó töltéseinek rézsúhajlása 1:4, a rézsún is könnyen mozognak gépkocsival. A töltésen sorompók vannak elhelyezve (a rézsún kerékvető), szivárgócsatornák átereszei felett is, a KRESZ formai előírásai szerinti táblákkal. A szivattyútelepekig kis teherbírású általában 3 m szélességű burkolt

útszakaszok épültek. A földművek koronaszélessége 6 m, 2 km-enkénti anyagtároló helyeken a koronaszélesség 50 m hosszban, 10 m, a mentett oldal felé szélesítve.

A töltésen való közlekedés gépkocsival korlátozás nélkül nem biztonságos, mivel az árvédelmi töltés nem felel meg a közúti alépítmény paramétereinek. Az ívek sugara kicsiny, a töltéskorona és a burkolat építési lehetőség a kétirányú forgalomhoz keskeny. A földtöltés koronájának porossága és időszakos felázottsága nehezíti, meg is akadályozza a közlekedést. A tározó töltéseinek nem tartozéka a parkoló hely.

A Vízügyi Törvény 25.§ (2) az illetékes vízügyi szerv engedélye (hozzájárulása) nélkül tilos c.) az árvízvédelmi töltésen járművel közlekedni. A Kiskörei Vízlépcső üzemi hídja csak szolgálati célból vagy külön engedéllyel vehető igénybe közlekedésre. A Jászsági és Nagykunsági főcsatornák beeresztő zsilipjén és 50 m-es körzetében megállni tilos.

A vízügyi igazgatóságok a saját működési területükre, de a Tisza-tó területére a három igazgatóság (ÉVIZIG, KÖTIVIZIG, TIVIZIG) összevontan ad ki napi, havi és éves gátközlekedési engedélyeket, melyek az igazgatóságok központjaiban (Igazgatási Osztály), szakaszmérnökségeiken, horgász egyesületeknél és néhány más forgalmazónál vásárolhatók. KÖTIVIZIG engedély hátoldalán található az alábbi:

TÁJÉKOZTATÓ.

A védtöltésen közlekedő engedélyes kötelességei, tájékoztató:

1. Töltésen közlekedni csak száraz időben szabad. Esős időben, ázott töltésen közlekedni tilos. Tilos a gátsorompók önhatalmú felnyitása vagy annak a gátőrnél való követelése. Tilos a sorompó töltésrészűn való megkerülése. Tilos a töltésrészűn közlekedni és parkolni. Árvízvédekezéskor a töltésen csak a védelmi feladatokat ellátók közlekedhetnek.

2. A gátsorompóval, tiltótáblával vagy egyéb módon lezárt védtöltésre, továbbá az intézkedésre jogosult személy által, használatra indokoltan megtiltott területre - az engedély kiadásának dátumától, érvényességi idejétől függetlenül - az engedély területi hatálya érvényét veszíti.

3. Az igazgatóság jogosult arra, hogy év közben külön bejelentés nélkül - a töltések védképességének megőrzése, karbantartási munka, vagy egyéb alapos indokkal - a töltésen történő közlekedést korlátozza.

4. A töltésen való közlekedés során a KRESZ 'szabályait be kell tartani. A közlekedés fokozott óvatosságot igényel. Mindenkor számítani kell a töltésen lévő bukkánókra, a porképződés miatt korlátozott látási viszonyokra. Az engedélyes csak saját felelősségére közlekedhet a töltésen. Esetleges balesetért, járműben keletkezett kárért, vagy személyi sérülésért az igazgatóság semminemű felelősséget nem vállal.

5. Az engedélyes köteles megtéríteni a közlekedésével az árvízvédelmi töltésben és annak tartozékaiban okozott kárt. Amennyiben károkozása súlyosabb, vagy az a védműként szolgáló nemzeti tulajdonnak szándékos cselekménnyel történő rongálása, akkor ez szabálysértési, illetve büntető eljárást, valamint a tárgyévi engedély visszavonását vonja maga után.

6. Az engedélyes köteles engedélyt a töltésen való közlekedéskor magánál tartani, és az őrszemélyzet, valamint az igazgatóság arra illetékes ellenőrzést végző dolgozójának kérésére felmutatni. Amennyiben ennek nem tud eleget tenni, akkor tevékenysége engedély nélküli közlekedésnek minősül.

7. Amennyiben közlekedésével az engedélyben meghatározott előírásokat nem tartja be, akkor az őrszemélyzet vagy az ellenőrzésre jogosult az engedélyt bevonhatja és kezdeményezheti a szabálysértési eljárás megindítását.
8. Az a személy, akitől az engedélyt bevonták, új engedélyt - egyedi elbírálás útján - a mindenkor érvényes díj kétszereséért válthat ki.
9. Az engedély visszavonása esetén a befizetett karbantartási hozzájárulás összege vissza nem igényelhető.
10. Az engedély bevonása ellen az engedélyes az igazgatási osztálynak címzett 15 napon belül írásban benyújtott - panasszal élhet.

A gyalogos és lovas forgalom előtt több változat is lehetséges, gátkorona, mentett oldali töltésláb, véderdőben vagy szivárgón kívül vezetett út, pihenőhelyekkel. Kérdésként vetődik fel, hogy a strandokon áthaladjon-e a kerékpárút -, mert ha igen., akkor a strand alakítandó így - vagy megkerülő szakaszok épüljenek. Ez utóbbit használhatnák a gyalogos, lovas és egyéb arra igényt tartók is. Költsége a strandot terheli.

Mivel nincs a tó körül kiépített közúthálózat, lejárórampák és őrzött parkolóhelyek, ezek hiányában és a közbiztonsági helyzet miatt a gépkocsitulajdonosok (horgászok, csónakosok, vadkempingezők) a töltéskoronán, és rézsúkon közlekednek, gépkocsijukkal a vízparton közvetlen felügyeletük alatt parkolnak.

A tó körüli közlekedési úthálózat kiépüléséig a jelenlegi helyzet, mely balesetveszélyes, és ezzel a kezelő VIZIGEK-nek folyamatos károkozást, indokolatlan költségtöbbletet okozva, fennmarad.

Az országos kerékpár-túraút hálózat kiépítése folyamatban van, és a Tisza-tó körüli töltések koronáját is tervbe vette, úgy gyalogos, mint kerékpár és lovas túrákhoz. Ez azonban nem egyeztethető össze a gépjárműforgalom jelenlegi helyzetével és.

1.2.2. Parkolás

Gépjárművel parkolni csak az arra kijelölt helyen lehet.

Csónakkikötőkben a csónak vízretétel vagy kiemelés (ha van sólyapálya), illetve ha gépjárműközlekedésre kiépített, a ki-, és berakodás időtartamára tartózkodhat gépjármű.

Gépjármű parkoló állandó jelleggel csak a Tisza-tó védelmi rendszerén (szivárgó csatorna) kívül létesíthető, mert azon belül a műszaki követelmények létesítését nagyban drágítják: ideiglenes és szezonális parkolók, általában szolgáltatásokhoz kötötten létesíthetők (csónak- kishajó tárolás, sátorozás stb.).

Létesítés feltételei

Burkolt úthoz való csatlakozási lehetőség, minimálisan 60 cm-rel magasabb terepszint a nyári maximális duzzasztási szint felett. Természetes esés a vízgyűjtő felé, vagy mesterséges csapadékvíz elvezetés.

Minimálisan elégséges szilárd burkolati feltáró útrendszer a gépjárművek minden körülmények közti kiközlekedéséhez. A fás növényzet meghagyásával, csak aljnövényzet tisztítással (irtással) kialakítható parkolóhely úgy, hogy minimum 10 m széles erdősáv a töltés előterében megmaradjon hullámvédelmi sávként. Célszerű, ha van elektromos energiavételezési lehetőség. Gépjármű mosás, szervizelés (olajcsere)

nem engedélyezett! Hulladékgyűjtés és elszállítás megoldott. Zárt tartályú WC és az őrzéshez szolgálati helyiség van. Illeszkedik a kapcsolódó szolgáltatáshoz.

Létesítési 'kérelmet az illetékes vízügyi igazgatósághoz kell benyújtani, mely tartalmazzon minimum részletes műszaki leírást, általános és részletes helyszínrajzot, közmű csatlakozási lehetőségeket. Szükséges még környezetvédelmi szakvélemény és a terület kezelővel megállapodás.

Üzemelés

Az üzemeltető az üzemelési engedélyben foglaltak szerint saját felelősségére üzemelteti a gépjárműparkolót.

A parkolóban csak gátközlekedési engedéllyel rendelkező gépjármű parkolhat.

1.3. Sátorozás, kempingezés

Sátorozni csak az erre a célra kijelölt, megfelelő felszereléssel és engedélyekkel rendelkező, erre a célra kijelölt körülfalú kempingező helyen, a hatósági és az üzemeltetői előírások betartásával, és az üzemeltető engedélyével lehet.

Poroszló közigazgatási területén a kijelölt kempingterületeken kívül, a sátorozás tilos.

2. SZABADVIZI FÜRDŐZÉS, STRANDOLÁS, ÉS VÍZIESZKÖZ KÖLCSÖNZÉS

2.1. Általános előírások:

Fürödni csak kiépített szabadvízi strandokon lehet, mivel tó más területein nincsenek meg a fürdőzés feltételei. A műtárgyak védőtávolságán belül fürödni életveszélyes és tilos.

A fürdőzésre alkalmas területeket úgy kell kijelölni, hogy az kielégítse az MI-10/ 42582. előírásait. Ennek értelmében a medret a téli vízszintnél meg kell vizsgálni és a megfelelő állapot érdekében a szükséges intézkedéseket meg kell tenni. A tározó töltésének igénybevétele a szabadvízi fürdőzés céljaira a földmű szempontjából azzal jár, hogy a víz felőli töltésrézsű árvízi és duzzasztott vízszint melletti hullámvédelmét szolgáló telepített gyeptakaró vagy a más típusú hullámvédelem pusztul, a töltésláb elmosódik. A VIZIG által alapfeladatként épített és telepített hullámvédművek és burkolatok minősége általában kedvezőtlen a fürdőzők számára. Más megoldás keresése indokolt. Az uralkodó szelek kitértségének különbségéből következően a szabadvízi strandok helyzete egymáshoz képest hullámverésre különböző. A hullámverés elleni védművek önhatalmú megbontása, átalakítása nem engedélyezett.

A gyeptakaró és a hullámvédelem megóvását biztosítani kell, illetve feladatát teljesítő más megoldást kell alkalmazni, melyet a hatósági engedélyben is rögzíteni kell.

A VIZIG-ek a szabadvízi strandok területét az Önkormányzatok használatába megállapodás alapján adják, melyben rögzítik a jogokat és kötelezettségeket.

(2)Fürdésnek minősül a Hajózási Szabályzat szerint vízi járműnek nem tekinthető úszóeszköz (játékcsónak, felfújható eszközök, stb.) vízen történő használata is.

(4) Fürdőzők közelében -azokra veszélyt jelentő- úszóeszközöket használni csak úgy szabad, hogy azok a fürdőzőket ne veszélyeztessék. Ezen területen üzemeltethetők a vízibiciklik, vízitraktorok.

Pályáik a strandok területén kerülnek kijelölésre, de a fürdőhelytől elkülönítetten, ugyanazon a méretű és színű bójákkal és elhelyezési sűrűséggel, lehatárolva. Az így lehatárolásra kerülő területek előírásai megegyeznek a fürdésre kijelölt területek előírásaival. Ez nem helyettesíti a hatósági engedélyeket. Az előzőek alapján a vízibicikli, vízitraktor és nem gépi erővel működtetett eszközöket külön vízfelületen kell üzemeltetni. Ezen járművek használatára a fürdőhelyen kívül kijelölésre kerülő, a térképen feltüntetett vízfelületek a javasoltak. Ezen vízfelületeken a gépi meghajtású csónakok, kishajók közlekedését meg kell tiltani és ezt HSZ. 7. melléklet A-12 jelű táblával jelölni kell.

A vízieszköz kölcsönzés engedélyezési eljárása a fürdőhely kijelölési eljárás keretében történik, engedély nélküli kölcsönzői tevékenység esetén, a fürdőhely üzemeltetője ellen hatósági eljárás kezdeményezhető! A kijelölt terület használata során a pálya kijelöléséért, a szabályszerű használatáért, valamint az élet és vagyonbiztonságért a pálya üzemeltetője a felelős. A kijelölt strand területén belül vízijárművek közlekedése tilos, ott kikötő és telephely sem létesíthető.

Amennyiben a vízterületen fürdőzésen kívül ráás tevékenységet is kívánnak folytatni, úgy vízfelület rendezési tervet kell készíteni. A jelenleg üzemelő strandok esetében ezek a rendezési tervek elkészültek, a felvételrendszer mellékletét képezik. A fenti előírások megléte után lehet kezdeményezni a strand kijelölését.

2.2. Árvízvédelmi előírások:

2.2.1. Szabadstrandok

1. A töltés és a szivárgó közötti terület, mint az árvízvédelmi töltés szerves része elsősorban védelmi funkciót lát el. Ennek alapján a létesítmények elhelyezése ideiglenes jelleggel engedélyezhető.
2. A töltésen való átjárásra rézsúlépcsőket kell betervezni.
3. A strandok területének elkerítése, kapuk elhelyezése és lezárása csak megkerülő út kijelölése (helyszíni kijelölés is) és elkészülte után lehetséges.
4. Az árvízvédelmi töltés érintett szakaszát a kezelő csak a strand üzemeltetésének idejére zárhatja le, max. 8,00-18,00 óra közötti időtartamra.
5. A KÖTIVIZIG szolgálati úton lévő járművei részére folyamatosan biztosítani kell az átjárást.
6. Árvízvédekezés időszakában a töltésen elhelyezett kapukat nyitva kell tartani.
7. A strandidőszak végéig de legkésőbb szeptember hó 1-ig a gátkoronát fel kell szabadítani és a kapukat el kell távolítani.
8. A gáton való közlekedés szabályai tiltják 3500 kg-nál nagyobb összsúlyú járművek közlekedését, ugyanis a burkolatok ennek figyelembe vételével készültek el. A fentiek alapján a vendéglátó létesítmények kiszolgálását más módon kell megoldani.
9. Napozó teraszok kialakítása. A napozó teraszok kialakítása ellen kifogást nem emelünk, de azon létesítményt, fát és egyéb növényzetet elhelyezni, illetve telepíteni nem lehet. Használata csak a strand üzemelése alatt és csak az eredeti célnak megfelelő használattal történhet. Az engedélyezett használat napozási-pihenési funkció,

más egyéb célra történő felhasználás esetén a létesítményeket meg kell szüntetni és az eredeti állapotot helyre kell állítani. Az érintett szakasz töltésének és biológiai védelmének karbantartásáról az engedélyes köteles gondoskodni.

10. Vízi sportszer kölcsönző. A tevékenységet május 30-tól szeptember 15-ig lehet folytatni. Téli tárolásra a parti sávot nem lehet igénybe venni. Vízimotor üzemeltetéséhez és pályájának kijelöléséhez a JNKSZ Megyei Közlekedési Felügyelet külön engedélye szükséges.

2.2.2 Zárt vízi közlekedési pálya

1. A pálya üzembehelyezéséhez a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közlekedési Felügyelet engedélye szükséges. A terület használati jogának megszerzése, valamint az érintett önkormányzat hozzájárulása feltétele az engedély kiadásának. (Vízimotorpálya területe + parti rész területe.) Az üzembehelyezési kérelemhez mellékelni kell a terület feletti rendelkezési jogról szóló igazolást.

2. A vízminőségvédelmi és környezetvédelmi előírások betartására külön figyelmet kell fordítani.

3. Az üzemelésre vonatkozó szabályokat a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Közlekedési Felügyelet adja meg. Azok betartása az engedélyesre kötelező érvényű.

4. Az üzemelési időszak során bekövetkező árvízvédekezés idejére a pálya működését szüneteltetni kell.

5. Amennyiben a szabályzatban meghatározott üzemeltetési vízszintektől eltérő vízszint áll elő, a pálya kitézését módosítani kell, vagy üzemeltetését fel kell függeszteni.

6. A pálya kitézése során fokozott figyelmet kell fordítani az igénybe vett vízfelület és mederfenék biztonsági és balesetvédelmi helyszíni ellenőrzésére.

7. A pálya szélét a partéltől minimum 20 m távolságra kell kijelölni és a kijelölt pályák előírásai szerint lehatárolni. A pálya és a parti terület között kibővíztetett bejárót szükséges.

8. A terület az engedélyes köteles folyamatosan karbantartani és állagát megővni.

9. Amennyiben felépítményes úszóművet helyez el a parton, azt az érvényben lévő Hajózási Szabályzat szerint kell kialakítani.

2.3. A létesítés hatósági előírásai:

A strandok létesítése és üzemeltetése során be kell tartani a belügyminiszter 6/1995. (111.22.) BM. rendelete a szabadvizekben való fürdőzésről, a fürdőhelyről, a viharjelzésről és a jégen tartózkodás szabályairól, valamint MI-10 425-82. számú műszaki irányelvek előírásait és az érintett terület tulajdon jogi helyzetét. A 611995. (111.22.) BM. rendelet főbb előírásai és helyi alkalmazása:

3.§.(1) A fürdőhely kijelölése helyszíni szemle alapján történik, amelyre a jegyző a területileg illetékes

vízirendészeti, illetve városi rendőrkapitányság, vízügyi igazgatóság, Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat, hajózási hatóság, környezetvédelmi felügyelőség, Nemzeti Park Igazgatóság, - amennyiben területét érinti -, valamint a fürdőhely kijelölését kérelmező szerv képviselőjét köteles meghívni.

A tiszai fürdőhelyek tervezett kijelöléséről értesíteni kell a Honvéd Vezérkar Hadműveleti Főcsoportfőnökségét.

(2) A helyszíni szemle során meg kell állapítani:

- a.) a fürdőhely határait - a parton és a vízén-, valamint az azok megjelölésére szolgáló eszközök számát és elhelyezésük módját;
- b.) a mély víz megjelölésére szolgáló eszközök számát;
- c.) a biztosítandó egészségügyi létesítmények , szeméttárolók, illemhelyek, valamint a mentőeszközök fajtáit és számát;
- d.) a beállításra kerülő mentőőr szolgálati idejét;
- e.) azt a vízállástományt, amelynél a fürdőhely még üzemeltethető.

5.§ A kijelölt fürdőhely üzemeltetője mentőőrt és figyelő szolgálatot köteles alkalmazni valamennyi előzőekben felsorolt strandon, melyet a jegyző rendel el a bizottság javaslata alapján. A mentőőrnek ezen paragrafus előírásainak megfelelően kell feladatát ellátnia.

A mentőőrt a HSZ. előírásainak megfelelő mentőcsónakkal kell ellátni és arra 40x40 cm nagyságú fehér alapú, 30x30 cm hosszú, 10 cm széles vörös keresztrel ellátott zászlót kell felszerelni.

4.§. A fürdőhely kezelője köteles fürdőhelyi rendtartást készíteni egy példányát a területileg illetékes rendészeti szerveknek megküldeni, és azt a fürdőhelyen jól láthatóan kifüggeszteni.

4.§ A fürdőhely határait a parton 60x30 cm méretű, fehér alapú, hullámszó kék vízén . fekete felsőtestet ábrázoló táblával, a vízén 50 m-ként vörös-fehér függőleges csíkokkal ellátott, min. 50x50 cm., henger alakú bójákkal kell megjelölni. Az bójákat a vízállás 10 cm.-es változása esetén át kell helyezni. A táblán kék mezőben fehér színű nyíllal és a távolság (méter, kilométer) feltüntetésével kell a fürdőhely hosszát jelölni. A 120 cm-nél mélyebb víz határát "120 cm." feliratú táblával kell megjelölni, min. 100 m-enként.. A jelzőeszközökről, valamint azok elhelyezéséről és karbantartásáról a fürdőhely üzemeltetője köteles gondoskodni.

Tekintettel arra, hogy az érintett fürdőhelyek közvetlen környezetében a fürdőzőkre közvetlen veszélyt jelentő tevékenységeket is folytatnak, a fürdőhely határán mind a parton, mind a vízén jól látható helyen el kell helyezni a fürdési tilalmat jelző táblákat is. A fürdési tilalmat 60 x 30 cm-es méretű fehér alapú, kék hullámszó vízén fekete felsőtestet ábrázoló és átlósan 3 cm. széles piros csíkkal áthúzott táblával kell jelölni. A táblán kék mezőben fehér színű nyíllal és a távolság (méter, kilométer) feltüntetésével kell jelölni a tiltott terület hosszát.

2.4. Üzemeltetés feltételei:

Létszámmal arányos kiszolgáló és parti létesítmények megléte. A fürdőhely kijelölésével kapcsolatos táblák, jelzések megléte. Ellenőrzött és megfelelő vízminőség folyamatos ellenőrzése. Higiénés és mentési feltételek biztosítása.

Hatósági engedélyek megléte és felelős üzemeltető.

A kommunális és veszélyes hulladékok elhelyezése, gyűjtése és elszállítása megoldott.

Partrongálás veszélye és a vízszennyezés valószínűsége minimális.

2.5. Előírt jelzések a Tisza-tavi fürdőhelyekre:

Poroszlói fürdőhely:

Poroszlói szabadvízi strand helykijelölése: a Tisza folyó jobb part 6+150-6+600 tkm közötti szakaszon, melyből fürdőhely a 6+300 és a 6+600 tkm. közötti szakasz. 2 db. fürdőhely jelző tábla kihelyezése a parton, a 6+300 és a 6+600 tkm. szelvényben a vízdoldali töltéslábtól számított 10 m-ben.

1 db. fürdési tilalmat jelző tábla kihelyezése a parton a 6+600 tkm. szelvényben a vízdoldali töltéslábtól számított 10 m-ben. 12 db. bója a mellékelt térképen feltüntetett nyomvonalon. 4 db. "120 cm" tábla a 120 cm-es vízmélységnél azonos távolsággal.

2.6. Kisgéphajók, gépi meghajtású vízijárművek használatának előírásai

A strand területén belül csak a kölcsönzői tevékenységgel összefüggő és a üzemelés, mentés ellátása érdekében szükséges járművek tartózkodhatnak. Ezen járművek listáját a strand kijelölési jegyzőkönyvében fel kell tüntetni.

3. VÍZFELÜLET HASZNÁLATOK

A vízfelület használatok értékeléséhez lásd az alábbi mellékleteket. 1.sz. - 1.1., 1.3., 1.4. áttekintő helyszínrajzok 2.sz. Területegységek és részterületek felsorolása 1. sz. lapjait 3.sz. Területhasználatok és lehetőségek összefoglaló táblázata

4. Területhasználatok. Vízfelületek alkalmassága.

5.sz. Kiskörei Vízlépcső üzemrendje

4.sz. Hajósoknak szóló hirdetmény a Kiskörei vízlépcső . térségének közlekedési rendjéről (Közlekedési Főfelügyelet - Hajózási Felügyelet 1998. augusztus)

3.1. Általános kérdések

A Tisza-tó a Kiskörei duzzasztómű működésének következtében a folyó medrében és a kétoldali hullámtéren alakult ki. Ezért a vízszinteket a duzzasztómű - téli-nyári üzemeltetése, valamint a folyó vízhozamai határozzák meg. A duzzasztómű hatására a Tisza folyó a Kiskörei és Tiszalöki vízlépcsők közötti szakaszon - jégmentes időszakokban; folyamatosan hajózható. A Tisza folyó - jelenleg hajóút, a nem távoli jövőben nemzetközi víziút lesz.

A duzzasztómű üzemét illetve az általa meghatározott hajózási lehetőségeket a Közlekedési Főfelügyelet 1998. augusztusi hirdetménye tartalmazza.

A hajózási, vízisportolási lehetőségeket részleteiben elsősorban a hivatkozott mellékletek, helyszínrajzok és táblázatok tartalmazzák ezen túlmenően: Kívánatos, hogy a főmederben és az engedélyezett területeken - a horgászok, pihenők és természet figyelőkre tekintettel - a motoros vízijárművek a 30 km/ó sebességet ne lépják túl.

A tó belső területén kishajó közlekedési lehetőség nyílik, a megfelelő feltételek a létesítő és üzemeltetőt terhelik.

3.2. A víziközlekedés rendje széleskörű egyeztetés alapján a KIB koordinálásával készült, mely aktualizálva az alábbi:

1. A TISZA-TÓ a Tisza folyónak a 404 és 440 folyamkilométer közé eső szakaszából alakult ki. Szigetekkel, csatornákkal, holtágakkal szabdalt, szeszélyesen változó mélységű vízterület. Jelentős hányadában természetvédelmi oltalom alatt.
2. A TISZA-TÓ és az élő folyó szoros kapcsolatban van, mivel a mindenkori vízhozam és vízminőség alapvetően befolyásolja a tó állapotát, a víziközlekedés lehetőségeit.
3. Árvízmentes időszakban a TISZA-TÓ vízszintje április-október hónapok között állandónak tekinthető, míg november-március közötti időszakban csökkentett, úgynevezett téli vízszintet állítanak be a - duzzasztóműnél. Víziközlekedés szempontjából az utóbbi azt jelenti, hogy a nyáron vízijárművel megközelíthető, belső vízterekre már nem mindenütt lehet bejutni a kis vízmélység miatt.
4. Az élő folyót a TISZA-TÓ belső vízterületeivel összekötő - közlekedési célokat is szolgáló - úgynevezett öblítőcsatornák folyóparti szakaszán zsilipek épül(nek)tek. Csónakkal és kishajóval árvízmentes időszakban a vízszint változás figyelembevételével zavartalanul lehet közlekedni, azonban árhullám és vízminőségi kárelhárítás esetén a zsilipeket lezárják. A vízügyi szolgálat a lezárást megelőzően idejében tájékoztatja az érdekelteket (rádió vízállás jelentés). A kellő helyismerettel nem rendelkezőknek ajánlatos napnyugta előtt, illetve ködképződés kezdetekor az élő folyóra kijutni.
5. A TISZA-TÓ területén kiépített és térképen azonosítható, számozott jelzőtáblák hálózata segíti elő a tájékozódást. Kívánatos, hogy fokozatosan kiépüljön az az irányfény-rendszer, amely rossz látási viszonyok esetén útbaigazítja a vízijárműveket.
6. A partvonal mentén kiépített csónakkikötők és a tartós tárolás lehetőségét biztosító - a Vízügyi Igazgatóságok és a Horgászszövetségek által kijelölt - partszakaszok találhatóak, ahol a vízijárművet ki lehet kötni és saját felelősségre tárolni. Részletes információkkal a helyi idegenforgalmi szervek és horgászegyesületek szolgálnak. 7 A víziközlekedésben be kell tartani a természetvédelmi előírásokat.

Ajánlások

1. A TISZA-TÓ változó vízmélysége, s a vízfelszín alatti esetleges akadályok (tuskó, uszadék, stb.) miatt minden vízijárművel ajánlatos a körültekintő, óvatos közlekedés.
2. A belső, nagy kiterjedésű és változatos növényzettel benőtt vízterületen nem könnyű a tájékozódás, ezért ajánlatos túravezető igénybevétele, térkép használata. A túravezetőkről az Utazási Irodák és a helyi Horgászegyesületek adnak felvilágosítást.
3. Az élő folyó egyes szakaszain és a tó belső, nagy kiterjedésű vízfelületein erős szél, illetve vihar esetén méteres nagyságú hullámzás alakulhat ki. Ilyen körülmények között nem tanácsos vízreszállni. Az időjárás kedvezőtlen változása esetén legjobb mielőbb kikötni. A vízi jármű terhelésénél feltétlenül figyelembe kell venni az előírt szabad oldalmagasságot.
4. Téli, jeges időszakban a TISZA-TÓ belső, lefagyott vízterületeit, holt-ágakat számos gyalogos - elsősorban horgász, vadász - keresi fel. A jégen járni rendkívül veszélyes, ezért még megfelelőnek ítélt jégvastagság esetén is ajánlatos csoportosan közlekedni, helyismerettel rendelkező kísérő igénybevétele. Feltétlenül javasoljuk, hogy vigyenek magukkal mentéshez szükséges eszközöket (kötél, csáklya, stb.)
5. A TISZA-TÓ TELJES vízterületén, a természetvédelmi előírt sok figyelembevétele mellett valamennyi vízijárművet használó saját felelősségére közlekedik, kivéve a

kijelölt pályákat, ahol az üzemeltető felelőssége is fennáll. A vezetői engedélyhez kötött vízijárműveknek - épp a nagyobb sebesség miatt - a Tisza folyó főmedrét ajánljuk.

6. Szörfözésre és svertes vitorlás hajók részére az abádszalóki öböl és a sarudi medence vízterülete a legmegfelelőbb, tőkesúlyos vitorlás hajók használatát nem ajánljuk.

7. Úgy az élő Tiszán, mint az öblözetekben a víziközlekedésben résztvevőktől - elsősorban a motorcsónakkal járóktól - azt kérjük, hogy a csónakos horgászok és evezős biztonsága, nyugalma és zavartalan kikapcsolódása érdekében max. 30 km/óra sebességet választva minél kisebb hullámzást keltsenek, az öblözetekben - az engedélyezett területeken, a kijelölt pályák kivételével max. 30 km/óra sebesség engedélyezett.

8. A nem beépített csónakmotort ajánlatos megfelelő módon (kötéllel) biztosítani, hogy ne essen bele a vízbe.

9. A TISZA-TÓ vízterületén történő közlekedés valamennyi következménye a résztvevőket terheli.

Különleges feltételek

1. A Debrecen-Füzesabony főútvonalától É-K irányban a TISZA-TÓ részben természetvédelmi terület. E területen a motoros vízijárművek közlekedése korlátozott, a Tisza folyó főmedrének kivételével tiltott. Az itt található belső vízterek, holtágak megközelítése csak a Hortobágyi Nemzeti Park Igazgatóságának engedélyével történhet.

2. A kijelölt szabadvízi strandokon kívül eső vízterületén a fürdőzés veszélyes és nem engedélyezett. A vízijárművek a bójákkal jelzett strandterületen belül nem közlekedhetnek.

3. Vízitúrázók, vízijárművel érkező horgászok az engedélyezett éjszakai szállás (tartózkodás) céljából igénybevett partmenti területen gondoskodni kötelesek a környezet- és vízminőségvédelmi előírások betartásáról (hulladéktárolás, higiénés feltételek stb.). Tilos a vizet és vízpartot szennyezni, a partvédelmi műveket és növényzetet (füzes, nádas stb.) rongálni.

Bár a vízközlekedés szabályainak betartását a vízirendészeti, vízügyi és társadalmi szervek képviselői rendszeresen ellenőrzik, elsősorban a TISZA-TÓ-ra látogató hazai és külföldi vendégek együttműködésére számítunk. Közös érdek, hogy e szép tájon minden vizet és természetet szerető ember megtalálja a kedvtelését biztosító lehetőségeket úgy, hogy mások biztonságát és nyugalmaát a legkevésbé zavarja.

Különös figyelemmel ajánlott megközelíteni az öblítő csatornák szabályozó műtárgyait, mivel a szelvénycsökkenésből sebességnövekedés és pár deciméteres rövidtávú szintkülönbség is előadódhat. Hegymenetben kellő teljesítményű motor és manőverezési gyakorlat szükséges lehet az áthaladáshoz.

A Jászsági, Nagykunsági főcsatorna beeresztő zsilipeit a vízszállításoktól függően - csatornába irányuló áramlás - kellő távolságban kell elkerülni (50-200 m). A szivattyútelepeknél szívó (Tiszaörvényi-öntözővízkivétel) vagy be- illetve feláramló örvényléssel kell számolni.

A 4/1982. (VI.1.) KPM rendelet 3.§. 5.f. pontja a Kiskörei-tározóban a Jászsági-főcsatorna torkolata alatt korlátozza a vitorlásdeszka (szörf) használatát. A Kiskörei Vízlépcső felvize 200 m-en belül fokozottan veszélyes, részben a duzzasztómű felső vízátbocsájtási helyzetében, lényeges vízhozam növekedés esetén a

sebességnövekedés és sodorvonal áthelyeződés, és a naponta ismétlődő erőművi csúcsrajáratás miatt. Figyelembe ajánlott az 1.2.6., 1.2.1., 1.2.4. pontok tartalma is.

3.3. Vízi és ökoturizmus

A víziturizmusnak két változata ismert a Tisza-tavon. Az egyik a Tisza folyóhoz kötődik, s mind rövidebb vagy hosszabb Tisza túra néven ismert. Ez általában egy-két nap alatt áthalad a Tisza tározói szakaszán, így csak a táborozás megközelítéséhez használja a tározó öblítőcsatornáit, víztereit. -A sátorozásra vonatkozó előírások betartásával szabadon áthaladhatnak a tározón, a zsilipelés időpontját célszerű egyeztetni a tömeges igény miatt.

A másik tározó mentén tartózkodók, üdülők vízieszközzel (csónak, motorcsónak, kajak stb.) történő túrázásai a tározóban a helyismeretük, térkép, utikalauz vagy idegenvezető kíséretével. Szabadon gyakorolható a vízközlekedés, a sátorozási-, természet-, környezet és vízügyi jogszabályi előírások betartásával.

3.4. Vízisport versenyek

Állandó és verseny jellegű vízisportpálya kitűzésére és üzemeltetésére lehetőség van a Tisza-tó területén. Az 1980-as évek első felében volt igény a Tiszafüredi Holt-Tisza északi ágában kajak-kenu pályája, kotrás és egy-két éves kitűzés és használat után megszűnt. A kiskörei szabadstrand fölötti kajak-kenu pálya tanulmányterv szintjéig jutott el. Távúszó versenyhez, szörfözéshez, vitorlázáshoz, Jet-ski versenyekhez egyedi és eseti pályák lettek kijelölve és kitűzve. A továbbiakban sincs akadálya, hogy a verseny szervezője-bonyolítója vagy a pálya létesítője-üzemeltetője kérelmezze az engedélyezést a Tiszai Vízügyi Felügyelet Kapitányságon, Szolnokon. Lásd még az előző pontokat.

3.5. Zárt pályák

Kijelölési és létesítési eljárás

Zárt vízi sportpályák (Jet-ski pálya) kijelölése és üzemeltetésének engedélyezése a Jász-Nagykun-Szolnok megyei Közlekedési Felügyelet (5000. Szolnok, Indóház út 8.) hatáskörébe tartozik. A pályát létesíteni és üzemeltetni kívánó személy írásbeli és helyszínrajzi melléklettel ellátott kérelmét a fenti címre kell beküldenie. A javasolt a kérelemhez csatolni az alábbi engedélyeket, vagy hozzájárulásokat - az érintett önkormányzat hozzájárulását az ott végzendő tevékenységhez, a vízfelület kezelőjének, valamint a parti terület eredeti tulajdonosának, vagy kezelőjének hozzájárulását, ill. a terület feletti rendelkezési jog megszerzését. bizonyító okiratot, melyet a valós tulajdonos, vagy kezelő is elismert. Az engedélyezéshez szükséges szakhatósági hozzájárulások és engedélyek beszerzése az engedélyt kérő feladata. Az ügyben eljáró vízügyi hatóság, mint szakhatóság a hozzájárulását közvetlenül küldi meg az engedélyező hatóságnak, az ügyfél egyidejű értesítése mellett. A létesítési engedély birtokában lehet megkezdeni a pálya kialakítását az alábbiakban foglaltak szerint.

a.) A pálya helyének első engedélyezett kitűzését a KÖTIVIZIG területileg illetékes szakaszmérnökségétől kell megrendelni, melyet a szakaszmérnökség, vagy a kitűző szolgálat 15 napon belül elvégez és a kitűzési pontokat az engedélyes részére átadja megőrzésre. Az alappontok megsemmisülése, vagy elmozdítása utáni helyreállítás, csak

ismételt megrendelésre történik. Amennyiben a pálya pontjainak elmozdítása olyan mértékű (+ 5 m), hogy az más vízfelület használókat veszélyeztet a pálya használatát be kell szüntetni. Az az engedélyes, aki az eredetileg kitűzöttől eltérő pályán üzemeltet szabálysértést követ el.

b) A pálya lehatárolását az alábbi előírások betartásával kell elvégezni:

A pálya határait 10 m-ként 40 x 25 cm méretű a HSZ. 7. melléklet A1 jelzését mutató és felúszókkal ellátott kötéllel egymáshoz kapcsolt műanyag bójákkal kell megjelölni. A pálya part felőli határa a mindenkori vízszéltől min. 20 m-re kerüljön kijelölésre. A part és a pálya part felőli határa között, a pálya megközelítése céljára, legalább 10 m széles bejáró utat kell kijelölni. A bejáró utat, mindkét oldalán 10 m-ként, a fenti méretű sárga színű műanyag bójákkal kell megjelölni .. A pályát megközelíteni és elhagyni csak ezen az útvonalon a lehető legkisebb biztonságos sebességgel haladó vízieszközzel lehet.

Közvetlen parti területtel nem rendelkező pályák esetében, a zárt pálya biztonsági sávjának határán elhelyezett úszóműről történhet az indítás, ill. a fogadás. Az úszómű és a part közötti szakaszon a HSZ. előírásainak megfelelően kell közlekedni. A pálya felügyeletét az úszóműről kell ellátni és itt kell tartani az üzemelés alatt a mentőjárművet is. A felügyeletet csak a megfelelő gyakorlattal és képesítéssel rendelkező személy láthatja el.

c.) A pályák minimális mérete: 50 x 80 m, melyet 20m-es védőtávolságnak kell körülvennie. A védősávon belül tartózkodni, közlekedni csak akkor lehet ha a pályán nem tartózkodik vízieszköz, vagy azt az áthaladási időtartamra leállítják. Az eljáró hatóság ennél kisebb méretű pályákra nem ad ki engedélyt. A pályák kijelölése nem jogosítja fel az üzemeltetőt annak használatba vételére!

Zárt pályák üzemeltetése:

Használatba vétel: a pályák használatba vételét a helyszíni üzembevételi eljárás során engedélyezi a Közlekedési Felügyelet, az engedélyezési eljárásban résztvevő szakhatóságokkal egyetemben.

A helyszíni szemle alapján készült jegyzőkönyvben kerül rögzítésre a pálya megfelel e a követelményeknek, vagy ismételt eljárásra utasítja a bizottság. Csak az előírásokat teljes mértékben kielégítő pályák beüzemelése engedélyezett. A pályán észlelt hiányok pótlása csak ismételt üzembevételi eljárás keretében kerül elfogadásra.

Egy hatóságilag kijelölt és zártnak minősített pályán csak egy engedélyes üzemeltethet, ezért egy pályának évenként, csak egy alkalommal történik a helykijelölése. Amennyiben a pályát más is igénybe veszi, azt a vízirendészet felé azonnal jelezni kell, amely a szükséges intézkedéseket megteszi.

A HELYSZÍNI SZEMLÉKRE MÁJUS 2-a és 15-e KÖZÖTT KERÜL SOR. Az ismételt eljárást a Felügyelet az eredeti határidőt követő 15 napon belül tűzi ki. A helyszíni szemle során valamennyi személyi, műszaki, biztonságtechnikai és balesetvédelmi feltétel megléte ellenőrzésre kerül.

Üzemelés:

A pálya üzemeltetése csak a jegyzőkönyvben rögzített üzemeltetők) állandó felügyelete mellett történhet. A felügyeletet csak a megfelelő gyakorlattal és képesítéssel rendelkező személy láthat el. A felügyelettel megbízott személy köteles folyamatosan figyelemmel kísérni a pályán közlekedőket, az élet és vagyonbiztonság megóvása érdekében a szükséges intézkedéseket megtenni (vészeállítás, mentés, stb.).

Az üzemeltetésről folyamatosan üzemelési naplót kell vezetni, melyet az üzembehelyezés napján kell megnyitni, a törzsdatok és üzemeltetett járművek feltüntetésével. A naplóban rögzíteni kell az üzemeltetésért felelős személy és a felügyelettel megbízott személyek adatait (név, születési idő és hely, anyja neve, szem.ig.száma, hajóvezetői engedély száma, lakcíme). Naponta kell vezetni a felügyeletet ellátó felelős személy szolgálati idejét, az esetleges váltásokat, az igénybevevők személyi adatait, az oktatás tényét, valamint az esetlegesen bekövetkezett rendkívüli eseményeket (azok résztvevőinek és a tanúinak adataival). A napló megsemmisülése, vagy elvesztése a hajónaplóval egyenértékű büntetőjogi felelőségre vonást von maga után. A naplót a helyszínen kell tartani és azt az ellenőrző rendőri szerveknek betekintésre át kell adni.

Általános üzemelési szabályok:

A pályát csak megfelelő időjárás és látási viszonyok esetén, napkeltétől napnyugtáig lehet üzemeltetni. A látási viszonyoknál figyelembe kell venni, az ún. arany-híd hatást. A pályát, ill. a szolgáltatást olyan személy nem veheti igénybe aki előzőleg szeszes italt fogyasztott, vagy annak hatása alatt áll. Szellemileg, vagy -fizikailag nem megfelelő állapotban van,

Közlekedőket kötelező kioktatni a pályán érvényes közlekedési szabályokra, az élet és vagyonbiztonság megőrzésére.

A Jet-skivel közlekedő személy köteles mentőmellényt és megfelelő szilárdságú bukósisakot viselni. A sisaknak felúszónak kell lennie!

A pályán max. két jármű tartózkodhat egyidőben, ezek közlekedését az üzemeltetőnek folyamatosan figyelemmel kell kísérnie és szükség esetén azonnal be kell avatkoznia. A pályán üzemelő jet-ski-eket távirányítású vészeállítóval kell felszerelni.

A pálya üzemelési ideje alatt az engedélyes a HSZ. előírásainak megfelelő, mentésre alkalmas vízijárművet köteles a helyszínen tartani, melynek rendelkeznie kell a HSZ. 17. melléklet 2. pontjában előírt felszereléssel.

Kijelölt zártpályák

Abádszalóki strand:

A strand területén három zárt pálya engedélyezett!

Helye: Tisza folyó bal part 146+931 tkm.-147+031 tkm.1100-100 m/

147+051 tkm -147+101 tkm.150-100 m/

147+801 tkm -147+851 tkm.150-100 m/

A pályák mellett 20 m széles biztonsági sávot kell hagyni, melyet csak az előírt korlátozásokkal lehet igénybe venni.

Kiskörei strand:

A strand területén két zárt pálya engedélyezett!

Helye: Tisza folyó jobb part 135+260 tkm.-135+430 tkm.1100-170 m./

Tisza folyó jobb part 135+848 tkm.-135+998 tkm.1100-150 m.!

Sarudi strand:

A strand területén zárt pálya nem engedélyezett!

A helyszínrajzon feltüntetett belső területen két zárt pálya engedélyezett!

Helye: Tisza folyó jobb part 148+570 tkm.-148+620 tkm.150-150 m./ (a parttól 300 m-re) 148+720 tkm.-148+770 tkm.150-150 m./ (a parttól 260 m-re)

Poroszló:

Tekintettel a település területén levő vízterek sajátosságaira, A strand területén zárt pálya kialakítása nem engedélyezett!

Vízre(ről) le(föl)szálló sárkányrepülő pálya

A Légi Rendészeti Igazgatóság, Közlekedési Felügyelet és a Környezetvédelmi Felügyelőség előírásai szerint.

3.6. Viharjelzés, irányfény

Jelenleg nincs kidolgozott koncepció, az egész Tisza-tavat lefedő viharjelző és irányfény rendszerre és annak üzemeltetésére. A megnövekedett idegenforgalom és vízfelület használat a kiépítést indokolja, csak kérdéses a létesítő és üzemeltető kiléte.

Abádszalókon a strand területén és üzemeltetésében működik fürdési szezonban viharjelző, mely működése alatt irányfény is.

A poroszlói csónakkikötőben van kiépített viharjelző, mely egyben irányfény is.

A csónakkikötő 5 hónapon keresztül biztosítja a szolgáltatást.

KIB-MOHOSZ-VIZIG összefogással valósult meg 1990-ben a VI.csatorna tározói végénél az irányfény, melynek üzemeltetését az őszi szezonra a MOHOSZ vállalta fel. Jelenleg nem üzemel.

A területkezelő támogatja a fenti létesítmények teljes körű kiépítését, de nem érzi illetékességét a létesítésben és üzemeltetésben.

3.7. Társadalmi vizimentő szolgálat

5 §. Mentőórként csak olyan fizikailag megfelelő személyt szabad alkalmazni, aki jártas a vízből mentésben, az elsősegélynyújtásban és az evezésben (motorcsónak vezetésben). A mentőőr közvetlen szolgálatba lépés előtt és szolgálati ideje alatt szeszeseztelt nem fogyaszthat.

A mentőőrt el kell látni a hajózási szabályzat előírásainak megfelelő mentőcsónakkal és arra 40x40 cm nagyságú fehér alapú, 30x30 cm hosszú, 10 cm széles vörös kereszttel ellátott zászlót kell felszerelni.

A hatékony működés feltétele, hogy a szolgálattevő rálásson a vízre.

A tározó töltés mentett oldalán, az erre a célra alkalmas létesítmény rendezett körülmények közötti elhelyezése a célszerű. Alapvető azonban a gépkocsival történő megközelíthetőség és a hírközlési eszközök megléte. Az 1.2.1. fejezetben a strandok üzemeltetéséhez kötött feladat.

4. VÍZFELÜLET HASZNÁLATOKHOZ KAPCSOLÓDÓ LÉTESÍTMÉNYEK

(Lásd mellékelt 2.,3., 4. sz. helyszínrajzokat)

4.1. Főbb vízgazdálkodási előírások

4.1.1. Kikötők, csónakkikötők

1. A kikötőket létesítés előtt minősíteni kell, amiben a Közlekedési Főfelügyelet Hajózási Felügyelete az illetékes.
2. Amennyiben a kikötő, csónakkikötő létesítéséhez vízjogi engedélyes létesítményt terveznek, akkor a vízjogi engedélyezést a kikötő engedélyezése előtt le kell bonyolítani.
3. A kikötő engedélyező hatósága a Közlekedési Főfelügyelet Hajózási Felügyelete.
4. A töltés töltéslábtól számított 10-10 méteres védősávján belül beavatkozás csak külön engedéllyel végezhető, kivétel a közlekedési sáv, melyet az üzemeltető - bérleti szerződésben szabályozott módon - karbantartási kötelezettség mellett igénybe vehet.
5. A töltésen való közlekedésre az igazgatóságtól külön engedélyt kell kérni.
6. Ha az igénybevett partszakasz partrendezést igényel, a feltöltést megfelelő tömörítéssel és a víz felé egyirányú eséssel kell kialakítani. A felületet rendezni és füvesíteni kell.
7. Faszor az árvízvédelmi fővédvonal töltéslábatól 10 m-en belül nem kerülhet.
8. Az adott szakasz használatát, illetve a kikötő üzemeltetését az elrendelt árvízvédekezési időszakra fel kell függeszteni vagy felszólításra szüneteltetni.
9. A kiszolgáló épületet lehetőség szerint a 10 m-es biztonsági sávon kívül kell kialakítani. Az épület csak ideiglenes jellegű lehet. Amennyiben nem mobil, úgy padlószintjét a mértékadó árvízszint felett kell kialakítani. Az alapozási tervet előzetesen egyeztetni kell.
10. Elektromos energia hálózat és vezetékes ivóvízhálózat közműterv alapján építhető ki.
11. A csónakkikötő a Közlekedési Főfelügyelet engedélye alapján tehető telettelésre alkalmassá.

4.1.2. Úszómű elhelyezés

1. Csak a kijelölt csónakkikötők, illetve szabadstrandok ilyen célra kijelölt területén van lehetőség úszóművek elhelyezésére. Egyedi elbírálás alapján, de csak gazdasági és közösségi célú úszóművek egyéb erre a célra kijelölt területeken is elhelyezhetők.
2. Az úszómű engedélyezése a Közlekedési Főfelügyelet Hajózási Felügyeletének hatáskörébe tartozik. A terület használati jogának megszerzése, illetve igazolása feltétele az engedély megadásának.
3. Az úszóművet június 1. - október 15. között lehet kihelyezni, október 15-e után azt téli tárolásra alkalmas helyre kell szállítani. Az árvízvédelmi töltés rézsűje erre nem használható.
4. Az úszóművet a parthoz két ponton drótkötéssel és támrudakkal rögzíteni kell, valamint a bejáróhidat csuklósan kell kialakítani, hogy az úszómű az esetleges vízszintváltozásokat követni tudja.
5. Az úszóművek helyének pontos kijelölését a Kiskörei Szakaszmérnökség végzi az érvényes hatósági engedély birtokában.

6. A felhagyott, határidőre el nem távolított, partrongáló úszóművet a KÖTIVIZIG a tulajdonos költségén elszállítja.

7. Az üzemelés során bekövetkező balesetekért, valamint az úszómű, vagy annak használata által okozott károkért mindennemű felelősség az engedélyest terheli.

8. Az úszóművön fel kell tüntetni az engedélyes nevét, lakcímét, az engedély számát, mely alapján az ellenőrzésre jogosultak azonosítani tudják az üzemelés jogszerűségét.

9. Amennyiben felépítményes úszóművet helyez el, azt a Hajózási Szabályzat szerint kell kialakítani.

10. Az úszóműhöz kapcsolódó parti területen még ideiglenes létesítmény sem helyezhető el.

11. Az úszóműhöz kapcsolódó parti területet lekeríteni tilos. 12. Lehorgonyzott úszótalp Kihelyezésének időtartama: 06.15. - 09.15., partéltől minimum 300 m-re.

Az úszómű engedélyezése a Közlekedési Főfelügyelet Hajózási Felügyeletének hatáskörébe tartozik.

Az üzemeltetés során be kell tartani a Hajózási Szabályzat előírásait.

Az úszómű biztonságos és balesetmentes üzemeltetéséért az engedélyes a felelős.

4.1.3. Cölöpállás

1. A tározó területén cölöpállás telepítése általában nem engedélyezett, egyedi elbírálástól a KÖTIVIZIG az alábbi esetekben nem zárkozik el:

A telepítés csak olyan kijelölt csónakkikötők, kikötők esetében jöhet szóba, melyek nem közvetlenül az élő folyó partján vannak.

Az engedélyezési kérelemhez a kérelmezőnek csatolni kell nyilatkozatát arról, hogy mindennemű kártérítési igényéről lemond a létesítményben jég, illetve vízjárás okozta kár esetén.

A létesítményt méretezni kell felúszásra, azaz annak MÁSZ vízszintnél helyén kell maradnia.

4.1.4. Súlyapálya

1. A súlyapálya vízjogi engedély köteles létesítmény. Az engedélyes tervdokumentációt a 18/1996. KHVM rendelet előírásai alapján kell benyújtani.

2. A pálya vízbe nyúló részének látható kijelöléséről - vezetőoszlopok elhelyezésével - gondoskodni kell.

3. A pálya végét legalább 15 cm-re kiemelt lezárófoggal kell lezárni, a gépjárművek vízbecsúszásának megakadályozására.

4. Amennyiben lehetőség van rá, az élő folyó mentén tervezett súlyapályákat célszerű a folyásiránnyal párhuzamosan, lefelé irányozva tervezni.

4.1.5. Veszteglés (állóhajók)

1. A hajó veszteglésének engedélyezése a Közlekedési Főfelügyelet Hajózási Felügyelet hatáskörébe tartozik.

2. A gyeptakaróban keletkezett károkat a bérlőnek kell helyreállítani.

3. A hajón fel kell tüntetni az engedélyes nevét, lakcímét.

4. A hajó üzemeltetése során fokozott gondot kell fordítani az erős hullámverésre. A rögzítő horgonyokat a Hajózási Szabályzat előírásainak megfelelően kell rögzíteni, az ebből, valamint hullámverésből keletkezett károkért a KÖTIVIZIG felelősséget nem vállal.

5. Az üzemelés során bekövetkező balesetekért vagy okozott károkért mindennemű felelősség az engedélyest terheli.

4.2.Kikötők létesítése, üzemeltetése

4.2.1. Általános előírások

1/1980. (1.7.) KPM. rendelet alkalmazási feltételrendszere a Kiskörei-tározó területén, amely a kikötők létesítéséről, bővítéséről, használatba vételéről, üzemben tartásáról és megszüntetéséről rendelkezik. A rendelet alapján lehet kikötőket létesíteni és üzemeltetni.

1.§. A rendelet hatálya kiterjed a kikötők létesítésére, üzemeltetésére és megszüntetésére. A létesítés fogalmába tartozik a bővítés, az üzemelés fogalmába pedig a használatba vétel.

A rendelet hatálya nem terjed ki:

- a szükség kikötőkre és a kikötői létesítménnyel nem rendelkező (ideiglenes) hajórakodókra,
- a komp-, illetőleg révhajó kikötőkre.

A létesítés feltételei

1. Létesítést kérelmező szervezet, magán vagy jogi személy. 2. Engedélyezési terv.

3. Jogerős területfelhasználási engedély.

4. Szakhatósági engedélyek és hozzájárulások, közműnyilatkozatok.

1/A §. A Közlekedési Főfelügyelet a kikötőket a létesítési kérelem alapján rendeltetésük szerint minősíteni köteles. A minősítési eljárás hivatalból indul.

Kiépítése szerint:

medencés kikötő;

nyíltvízi kikötő;

nyíltvízi hajókikötő;

nyíltvízi komp-, révkikötő;

nyíltvízi hajórakodó (célfuvarozásra szolgáló, időszakosan üzemeltetett hajókikötő);

szükségkikötő (jégveszély ellen menedéket nyújtó természetes öblözet).

Rendeltetés szerint:

a.) Közforgalmú kikötő (eng.hat. Közlekedési Felügyelet)

b.) Üzemi kikötő (eng.hat. Megyei Közlekedési Felügyelet) Mindkettő típus lehet:

- kereskedelmi kikötő

- komp-; révkikötő

-téli kikötő (kishajók telettetezése céljából) - sport és kedvtelési célú kikötő

Létesítéssel kapcsolatos eljárás:

1.) Létesítési kérelemhez csatolni kell:

Engedélyezési tervdokumentációt, melynek tartalmi követelményei: 1. A kikötő létesítésének célja

2. A kikötő vízterületére vonatkozó legkisebb és legnagyobb hajózási vízszint,

mértékadó vízszint, (a jeges időszak tartósságára vonatkozó adatokat, továbbá az

uralkodó széljárás meghatározását.)

3. A kikötő vízfelületének, valamint a hozzákapcsolódó vízi út 5-5 km hosszú szakaszának hossz- és keresztmetszvényét.

4. A kikötőt használó hajók főbb típusait és méreteit. 5. A kikötő várható forgalmát, víziútra terhelő hatását.

6. A kikötő kapcsolatát a hajóúttal, közúti és vasúti forgalommal.

7. A kikötő hajózási és egyéb létesítményeinek berendezéseinek műszaki terveit és leírását.

a.) Vízilétesítmények:

partbiztosítás, partburkolat, partvédmű; árvízvédelmi mű;

hullámtörő, hullámvédő művek; kikötőpartfal, kikötőmóló, lejárórampa; kikötőmedence; bejárati csatorna, meder (megközelítő vízi út); meder, vagy rézsúlépcső

(A vízjogi engedély köteles létesítményekre az ide vonatkozó előírások szerint kell eljárni, tehát valamennyi a víz áramlását, levonulását befolyásoló létesítmény esetében be kell szerezni.)

b.) Hajózási létesítmények:

hajózási szolgáló műtárgy (kikötőbak, kikötőhorog, kikötőkarika, hídfészek, támaszfenyő fészek, hágcsó, lépcső, terelőkorlát, sorompó); kikötőponton, állóhajó, kikötőtutaj, rendezőhajó, (bejáróhíd, járópalló korláttal); vízi mentőeszközök és berendezések (életvédelmi bójaszor); parton és vízben elhelyezett hajózási jelzőeszközök és berendezések; hajózási hírközlő berendezések; medencés kikötők belső hajóútja; hajófordítóhely

c.) Part területen való közlekedés célját szolgáló létesítmények: út, átjáró rampa, járda, térburkolat; parkoló és várakozó helyek.

d.) Szociális és egészségügyi létesítmények:

eső, szél ellen védő váróhelyiség, beálló;

WC; hulladékgyűjtő ládák;

környezetvédelmi tároló hely(tartály) (használt olaj és zsírszarmazékok, stb. részére) ; ivóvízellátás.

e.) Kiszolgáló létesítmények:

szerszámos raktár;

felügyeleti helyiség;

ellátó létesítmények (büfé, élelmiszer, stb. üzletek, vendéglátó egységek); kiszolgáló létesítmények (üzemanyag vételezési hely, elsősegély nyújtó hely stb.).

d.) Kikötői közművek:

villamos elosztó, erőátviteli és világítási létesítmények;

vízellátó (ivó és használati) hely, szennyvíz elhelyezési létesítmények; hírközlő és tűzvédelmi berendezések.

8. A létesítmény átnézeti helyszínrajza.

Az engedélyezési eljárásban közreműködő szakhatóságok: - vízi közlekedésrendészet
-, tűzvédelem,

- népegészségügyi és tisztiorvosi szolgálat - polgári védelem

- vízügy,

- területrendezés és fejlesztés, környezetvédelem,

1. valamint az eseti szakhatóságok (természet és tájvédelem) - települési önkormányzat

2.

4.2.2. A Tisza-tavon (Kiskörei-tározóban) meglévő és létesíthető kishajó kikötők (Lásd 3.4.sz. mellékletek)

4.2.3. Üzemeltetési feltételek

A létesítési engedély birtokában lehet megkezdeni a kikötői létesítmények kialakítását az előírásoknak megfelelően. A kikötő használatba vételét is kérvényezni kell, a használatbavételi engedély birtokában történhet az üzemelés. A használatbavételi engedély részét képezi a terület feletti rendelkezési megállapodás is.

A bérleti megállapodásban kell rögzíteni a bérlő és terület tulajdonos (kezelő) fenntartási kötelezettség megosztását, az üzemeltető jogait és kötelmeit. Korlátozott számban a csónakkikötők az úszóművek telepítési helyeik is.

A csónaklekötőhelyek jelenleg általában 200 m hosszúak és a nagymérvű terület károsítás miatt, üzemeltető hiányában nem bővíthetőek.

5. HALÁSZAT - HORGÁSZAT

Hal, a "halak" állatrendszertani osztályba tartozó állatfaj. A halra vonatkozó rendelkezéseket - a halászatról és horgászatról szóló törvény értelmében - alkalmazni kell a haltáplálék - szervezetre, a rákra, a békára, a kagylóra, a piócára, valamint ezek egyedfejlődési alakjaira is (a továbbiakban együtt: más hasznos víziállat). Az elhullott hal (más hasznos víziállat) a lelés helyével érintett halászati vízterület szerinti jogosult tulajdona.

Halászat, a halmak megengedett módon és eszközökkel halászati vízterületen történő fogása - ideértve a horgászatot is -, illetve gyűjtése, továbbá a hal tenyésztése, tartása és telepítése, valamint a hal és élőhelyének védelmét szolgáló tevékenység.

Horgászat, a halászati vízterületen a halmak horgász eszközzel (készséggel) vagy csalihalnak 1 négyzetméternél nem nagyobb, emelőhálóval való fogása.

Horgászvíz, horgászterület:

Az 1997. évi XLI. törvény a halászatról és horgászatról és egyes szabályainak végrehajtásáról rendelkezik a 78/1997.(X1.4.) FM. rendelet és a Tisza-tóra érvényes.

Halászati Üzemterv alapján a halászati (horgászati) jog birtokosa jelenleg a Magyar Országos Horgász Szövetség.

A szivárgó csatorna külső karbantartó , sávja mentén húzódó kisajátítási határtól (kincstári vagyon határa) kezdődően a horgászvíz (horgász hely) megközelítéséig és az ott végzett tevékenység (sporthorgászat, halászat) vízügyi kezelésű, de kincstári vagyonhoz tartozó állami tulajdonú föld-, vízterületen történik.

Az 1995. évi LVII. törvény a vízgazdálkodásról 6.§(1) c.) pontja alapján a Tisza folyón és kapcsolódóan elterülő Tisza-tó kizárólagos állami tulajdon, kincstári vagyon és vízügyi kezelésű terület.

Az 1997. évi XLI. törvény a halászatról és horgászatról (a továbbiakban halászati) 3.§. (1) pontja értelmében Tisza-tavon az államot illeti a halászati jog, melyet a miniszter (FM, illetve jelenleg az FVM) gyakorol. Jelenleg 2001 év december 31-ig a halászati jog hasznosítója (bérlője) a Magyar Országos Horgász Szövetség (MOHOSZ 1124. Budapest, Korompai u. 17.).

A halászati és horgászati (a továbbiakban csak a horgászati megjelölést használjuk - mert jelenleg a Tisza-tóra ez jellemző - de értjük alatta a lehetséges halászatot is) tevékenység gyakorlásával, elsősorban a fent említett két törvény és végrehajtási rendeleteinek előírásai az iránymutatóak.

A halászati törvény 6. §. értelmében a halászati hatóság a vízügyi, környezetvédelmi és természetvédelmi terület esetén a természetvédelmi . hatóság hozzájárulásával nyilvánítja halászati vízterületté a vizet.

A Tisza-tó elsődlegesen nem horgász hasznosítású vízfelület, így csak a többi hasznosítási igény figyelembevételével, azzal egyeztetetten végezhető. Így a horgásznak tudatában kell 'lenni, hogy a' Tisza-tó minden létesítményének meghatározott funkciója van, és annak csak megfelelő műszaki állapotban tud megfelelni. A létesítmény állaga romlik a közlekedés által (a föld anyagú töltések feltörnek - kopnak, a nedvest összevágják - növelve beázás alapján a fellazulást -, rontva a használhatóságot, gyeptakaróban taposási kár keletkezik stb), a horgász hely kialakítás a biológiai - és hullámverés elleni védelmet károsíthatja a töltés előterében (nád, fűz irtás, kőmű átrendezés stb.), a szigeten a fás növényzet irtása az elhabolódást, szükségletek elvégzése és a visszamaradó hulladék, kihat a vízminőségre, környezet állapotra és így tovább.

A halászati törvény 15 §-ban megfogalmazottak alapján a halászati hasznosítót halászati szolgalmi jog illeti meg a Tisza-tavon, melynek értelmében a horgász külön jogszabályokban (kincstári, vízgazdálkodási, környezeti, természetvédelmi, erdészeti stb.) meghatározott korlátozások betartásával juthat a vízhez és a horgászati tevékenység időtartamára fogási eszközt elhelyezhessen, illetve használjon, a vízen halászati tevékenységet folytasson, valamint a fogási zsákmányt elszállítsa. Ezen tevékenységével okozott kárért, kártérítési kötelezettség terheli. Több szintű tárgyalás (MOHOSZ, OVF, VIZIG-ek, helyi horgászegyesületek, önkormányzatok) alapján alakult ki, hogy a három vízügyi igazgatóság egységes, vagy csak saját kezelésű árvízvédelmi (tározói) töltésekre ad ki térítés ellenében engedélyt védtöltésen való közlekedésre. Ennek birtokában és az abban foglaltak betartásával lehet csak járművel a tározótöltéseken közlekedni.

Tételes előírások a horgászokra (halászati hasznosítóra)

A vízterületen horgászatot folytató személyek c vízügyi szolgálat, vagy más arra illetékes ellenőrzést végző munkatársainak kötelesek felmutatni a gátközlekedési engedélyüket, ha a horgász helyet vízügyi kezelésű területen gépjárművel közelítették meg.

A parti nádsávot, valamint fűzsávot (biológiai védelem) a partvédő kőművet megbontani, megrongálni, - a partvédő mű mögötti (feltöltött) terület védelmét. biztosító növényzetet eltávolítani, irtani, gyéríteni tilos. Cél, hogy minél kevesebb új horgász hely kerüljön kialakításra, mérsékelve ezzel a károkozást.

A tározón, szivárgócsatornában, öntözőfőcsatornában elhelyezett vízszintszabályozást vagy egyéb célt szolgáló műtárgyakat és a védtöltésen lévő sorompókat nem kezelhetik.

Egyes műtárgyaknál halrácsok csak a kezelő engedélyével és előírásainak megtartásával helyezhetők el. Ezek rendszeres tisztításáról -a hasznosító gondoskodik. A halrácsok vízfolyási (áramlási) akadályt nem képezhetnek. A halrácsok tisztításának elmaradásából keletkező károk a hasznosítót terhelik.

A Tisza-tó vízminőségéért a kezelő vízügyi szervezet felelősséget nem tud vállalni. A kezelő a tudomására jutott vízminőség romlásról viszont a hasznosítót tájékoztatja.

Vízminőséget károsan befolyásoló anyagot nem juttathat a vízbe (pld. beetetés alkalmával). A vízpartot szennyezni nem szabad.

Halászati (horgászati) tevékenységet úgy kell végezni, hogy az a vízterület megközelítését, az esetleges kárelhárítást és karbantartási tevékenységet ne akadályozza.

A halászati hasznosító a tevékenységéből és a törvényi előírások megszegéséből a vízgazdálkodási létesítményekben és a tározó területén okozott károkat köteles megtéríteni.

Halpusztulás esetén a halászati hasznosító köteles az elhullott egyedeket összegyűjteni és az egészségügyi előírásoknak megfelelő ártalmatlanításáról gondoskodni (az 1995. évi LVII. törvény 19. §-ban foglaltak alapján).

Célszerű a haltelepítés és az esetleges lehalászás, szelektív halászás helyét és időpontját a nyilvánosság elé tárni (társadalmi kontrol).

A hasznosítónak ajánlatos figyelemmel kísérni - és tájékozódni a Tisza-tó üzemrendjéről - és a vízszintváltozáshoz, jégviszonyokhoz kapcsolódó halvédelemről gondoskodni. Az árvízi előírások elsődlegessége miatt a Kiskörei-tározóban nem érvényesíthetők az 1997. évi XLI. törvény 16.§. (1) és (4) bekezdésében foglaltak (nyolc napos előértesítés, stabil vízszint ívási időszakban).

A halászati hasznosító halászati üzemtervében, a Kiskörei-tározó és vízlépcső vízjogi üzemeltetési engedélyében előírt hidraulikus üzemrendhez köteles igazodni, üzemtervét ennek figyelembevételével készíteni.

A hasznosító által szükségesnek ítélt halvándorlási útvonalak és halvermelő helyek karbantartása a KÖTIVIZIG-gel történt egyeztetés után végezhető, új létesítmény a törvényi előírások szerint.

Halastavakra jellemző, intenzív haltermelés nem folytatható..

Horgászat elől elzárt területek:

Téli kikötőben, amely nem tartozik a horgászati hasznosításra meghatározott területhez, mivel az üzemi terület

Általában a műtárgyak 50 m-es körzetében, főmű felvizen 300 m, Nagykunsági és Jászsági főcsatornánál 100 m.

Az öblítő csatornáknak és azok partjainál a közlekedést nem zavarhatja és a közlekedés horgászatzavarását tudomásul veszi.

Vízijárművet, csónakot csak a Közlekedési Főfelügyelet által engedélyezett kikötőben lehet elhelyezni és tárolni.

A tározó terhelhetőségének korlátai miatt, a halászati hasznosító köteles nyilvántartást vezetni a telepítés és fogásadatokról (megfelelő bontásban), az értékesített horgászjegyek db számáról féleségenként (napi, heti, felnőtt, gyermek, külföldi stb.) és hozzáférhetővé tenni a feldolgozásokhoz, értékelésekhez. A tározó többcélú használatából, az azon átfolyó Tisza folyó által keltett vízszintingadozás miatt a cölöpökön nyugvó horgászáll,--s vagy stég nem engedélyezett. A Tisza-tavon magán célú úszóművek elhelyezése nem engedélyezett csak a csónakkikötőkben.

A sporthorgász csónakját 1999-től csak kijelölt és üzemeltetővel rendelkező csónakkikötőben tárolhatja, mely szolgáltatásért fizetni kell. A nem így tárolt csónakok

tulajdonosai szankcionálásra számíthatnak (bírság, elszállítás stb.). Horgászhelyen - a Tisza-tavon és partja mentén - a sátorozás tiltott, kivéve, ha az kijelölt, és üzemeltetővel rendelkező sátorozó helyen van.

A halászati hasznosító jogosult és köteles a Tisza-tó hal állományát, életközösségét, valamint élőhelyét védeni, a hal természetes táplálékszerzését és szaporodását - ideértve áradás - apadás esetén a halivadék mentését is - elősegíteni. Amennyiben a hal szaporodása, teelése és a halivadék nevelése indokolja, a halászati hasznosító - a halászati hatóságnál - kezdeményezheti a Tisza-tó meghatározott részeinek kíméleti területté nyilvánítását.

Ehhez szükséges a vízügyi hatóság szakhatósági hozzájárulása védett természeti területen a természetvédelmi hatóság szakhatósági hozzájárulása is.

A kíméleti területen meghatározott időtartamra tiltva lehet a halászat, a horgászat, a vadászat, a csónakázás, a fürdőzés, a vízisportok üzése, továbbá minden olyan tevékenység végzése, amely a hal szaporodását és fejlődését zavarhatja. Ezt megfelelően közhíré kell tenni (sajtó, jól látható területi jelölés stb.).

A halászati törvény 13 § (3) pontja értelmében a halászati jog gyakorlására kötött szerződés azonnali hatállyal akkor is felmondható, ha a halászati hasznosító a természetvédelem, vagy/és a vízgazdálkodás érdekeit súlyosan veszélyezteti.

6. VADÁSZAT

A madárrezervátum területén 1973 óta a vízivad vadászata tilos. Mivel a madárrezervátum a Ramsari konvenció értelmében is védett, fontos feladata a vonuló madárvilág nyugalmának biztosítása. Az egyéb vadfajok vadászatát a védetté nyilvánító határozat nem tiltotta meg. A HNP vadászati szabályzata ezekre a vadászható vadfajokra rövidebb vadász szezonot állapít meg, a természetvédelmi szempontoknak megfelelően.

A természetvédelmi jogszabály ugyanakkor lehetővé teszi, hogy természetvédelmi érdekből részleges, vagy teljes tilalmat rendeljen el a hatóság. Természetvédelmi szempontból a vaddisznó jelenléte nem kívánatos, hiszen óriási pusztítást tud okozni a madártelepeken, ezért vadászatát a természetvédelem nem korlátozza.

A tározó nem védett részein a vadászat nem esik korlátozás alá. Ezekben a részeken intenzív vízivad (vadréce, lúd) vadászat folyik. Ezeknek a vadászatoknak a sikerességét jelentősen csökkenti a megtelepedésre alkalmas élőhelyek nagy kiterjedése, ami az eloszlást kedvezőtlené teszi. Sajnos ezek a vadászatok erősen zavarják a védett fajokat is. A vízivad vadászatát a Poroszlói-medence védelemre érdemes részén is célszerű lenne megtiltani, a partmenti vizek kivételével. A vadászatot a tározón kívüli táplálkozó területekre kellene korlátozni.